

De konsekvenser, som nødvendigheder, behov og vanskeligheder har på det tilladte og det forbudte mht. erhverv og stillinger, som befinder sig udenfor de islamiske lande.

Tekstforfatter

Al-Shaykh, Doktor Muhammad Fouad AlBarazi,
Formand for Det Islamiske Forbund i Danmark
Medlem af forsamlingen af lærde indenfor
den islamiske retspraksis

På dansk af oversættelsesgruppen

Indhold

Indledning	3
Første del: Hvad der er tilladt og forbudt mht. til erhverv og arbejde indenfor massemedie	5
Definition af massemedie (al-íġlaam):	5
Massemediernes vigtige rolle.....	5
Den Islamiske Lovs (shariiġah) holdning til selvforsørgelse og arbejde	6
Ting er tilladt indtil det modsatte er bevidst	6
Ethvert job, der indeholder elementer, som er direkte forbudte, kaldes forbudt i sig selv.	7
Forbudt som følge af eksterne elementer	9
Er det tilladt for en muslim at arbejde som journalist for et nyhedsbureau?	11
Hvilke betingelser skal være overholdt for at arbejdet som journalist er tilladt?	11
Er det også tilladt, hvis arbejdet er med til at skade muslimerne?.....	11
Hvad med en person, der gennem sit arbejde gavner muslimerne og/eller menneskeheden?	12
Hvad med et arbejde, der både indeholder forbudte og tilladte elementer	12
Et arbejde indenfor et område hvor det tilladte dominerer	12
Et arbejde indenfor et område, hvor det forbudte dominerer.....	12
Et arbejde indenfor et tvivlsomt område (al-mushtabihah)	13
Kvinden på arbejde i mediebranchen:.....	17
Anden del: Det som er tilladt og forbudt indenfor informationsteknologi	20
Definition af informationsteknologi.....	20
Er det tilladt at udvikle it-programmer til banker, forsikringsselskaber mv.?	20
Er det tilladt at handle med ikke-muslimer?	21
Er det tilladt at være ansat hos en ikke-muslim?	21
Er det tilladt at udvikle programmer/produkter, som kan anvendes til tilladte og forbudte handlinger?.....	22
Hvad hvis programmet/produktet anvendes til forbudte handlinger?.....	22
Er det tilladt at udføre arbejde for en arbejdsgiver, der er med til at skade muslimerne?	23
Tredje del: Det som er tilladt og forbudt indenfor indløsning af checks	24
Er det tilladt at opkræve et beløb for indløsning af checks?.....	24
Er det tilladt for ejeren af checken at indløse den?	25
Fjerde del: Det som er tilladt og forbudt indenfor restaurantbranchen:	26
Er der noget i vejen med, at man arbejder for disse restauranter? Og skal man kræve af ejeren af restauranten, at man ikke direkte kommer i kontakt med disse forbudte elementer?.....	26
Er der noget i vejen for, at personen arbejder i indledende faser i tilberedning af maden, såsom forberedelse af grønsager og andre vigtige ingredienser i madlavningen, som kan evt. bruges til tilberedning af forbudt mad eller ikke-forbudt mad?.....	27
Er der noget i vejen for, at personen arbejder som opvasker, uanset om det, der bliver vasket, er blevet brugt til spisning af det tilladte eller spisningen af det forbrugte.....	27
Vil afgørelsen være forskellig afhængig af jobfunktionen i disse restauranter, altså hvorvidt vedkommende arbejder i revisionen, rengøring, servering eller vagt mv.?	29
Er det tilladt for en muslim at begynde at opkøbe disse forretninger, hvis vedkommende adskiller det forbudte mad og drikke ved at føre et særskilt regnskab for disse, og ved at ansætte en ikke-muslim til at varetage denne del af forretningen og ved at komme af med den indtjening, som kommer deraf?	30

Med Allahs navn, Den Nådige, Den Barmhjertige

Sig: "Hvem har forbudt jer Allahs pynt, som Han har bragt frem til sine tjenere, samt det gode levebrød?" Sig: "Dette vil på dommedagen alene tilhøre dem, som troede, mens de befandt sig i det jordiske liv." Sådan tydeliggør Vi tegnene for folk, som har viden.

Sig: "Det er kun skamløse handlinger, som min Herre forbyder, de åbenlyse af dem og de skjulte, samt syndige handlinger og uretfærdige overtrædelser, og at man forbinder andre partnere til Allah, som Han ikke har givet autoritet til, og at man siger om Allah, hvad man ikke ved." (Surat Al-âġraaf, vers 32-33)

Indledning

Lovprisning til Allah, som er Herre over alle skabninger.

Endelsen vil være til fordel for de gudfrygtige.

Må velsignelser og fred være med de førstes og de sidstes mester, vores mester Muhammed, og med sin familie og alle sine ledsagere.

Vores emne ”formålene med den islamiske lovgivning og nutidens udfordringer” er blandt de vigtige emner, som vi bør have mere fokus på, især i denne tid, hvor udfordringerne har vist sig at være mange, og hvor livet har vist sig at være mere kompliceret, således at det tilladte og det forbudte har viklet sig sammen.

Den islamiske lovgivning kom som hjælp til menneskene for at organisere folks affærer, hjælpe dem med at fjerne dårlige egenskaber og slette handlinger samt løfte fra dem deres tunge byrder og de bånd, som har lænket dem fast i mange generationer på grund af afstandtagen fra Allahs vej, som profeterne gennem tiden har henvist til. En vej, der fører til styring af menneskets handlinger og opførsel, mens mennesket er på jorden.

Allah har udelukkende givet mennesket autoritet på jorden, så mennesket kan bringe troen og de gode handlinger frem i henhold til de retningslinjer, som føres med Allahs vilje og styrke. En vilje og styrke, som ikke kan rammes af svaghed.

På trods af at Allah, Den Ophøjede, sendte sine love (sharaaíġ) til dette formål og for at forberede menneskene til mødet med Ham på dommedagen, har mange lukket døren til deres sind og hjerter, og vender den anden øre til, når det handler om Allahs, Den Ophøjedes, belæring af, hvorledes man kan organisere sit liv i henhold til Hans Guddommelige Vilje.

Især I denne mærkværdige tid, som er kendetegnet ved hastig udvikling, krævende omstændigheder og hvor mange millioner af muslimer bor i ikke-muslimske miljøer, som ikke indeholder de sociale sikringer, som findes i et islamisk samfund. I de ikke-muslimske lande er mange muslimer beskæftigede indenfor forholdsvis nye erhverv, som har ikke islamiske rammer. Disse nye erhverv afviger og er til tider og måske ofte i uoverensstemmelse med den islamiske lov (shariiġah).

Dette har medført, at islamiske lærde har været forpligtede til at (gen)studere nutidens nye spørgsmål. Metoden er, at det, som strider imod de klare og faste overleveringer, blev afvist. Mens

det, som en eller flere af de juridiske anerkendte rets-skoler godkender, blev accepteret. Og til sidst det, som udledes i henhold til princippet om nødvendighed, blev stadfæstet. Alt dette skete ved tydelig dokumentation, korrekt indblik og samtidig i henhold til profetens, Allah velsignelse og fred være med ham, ord: "Det tilladte er tydelig, og det forbudte er tydelig, og i mellem disse er der tvivlsomme sager, som mange mennesker ikke kender til. Den, som tager afstand til det tvivlsomme, vil redde sin religion (diin) og sin ære (ğirdih). Men den, som involverer sig i det tvivlsomme, vil falde i det forbudte. Ligesom en fårehyrde, der bevæger sig rundt om et lukket område, som han er tæt på at overskride. Enhver konge har et lukket område, og Allahs lukket område er sandelig hans forbud. I kroppen er der et organ, hvis dette organ er sundt, vil resten af kroppen være sund. Men hvis dette organ er korrump, vil resten af kroppen være korrump. Dette organ er hjertet.

På grund af mit ophold i Danmark og mit kendskab til udfordringerne i ikke-muslimske lande, og muslimernes behov deri for at løse deres daglige komplicerede problemstillinger, som deres trofæller i de islamiske lande ikke kender til, har jeg valgt at uddybe og afklare nogle af disse problemstillinger, som der oftest spørges om i disse lande. Jeg har kaldt denne afhandling for: "أثر الضرورة والحاجة وعموم البلوى فيما يحل ويحرم من المهن والوظائف خارج ديار الإسلام" Som betyder noget i stil med "De konsekvenser nødvendigheder, behov og vanskelige komplikationer har på det tilladte og det forbudte mht. erhverv og stillinger, som befinder sig udenfor de islamiske lande" Grundlaget for denne afhandling var i princippet et foredrag, som jeg holdte i et af forsamlingerne blandt de islamiske lærdes.

Jeg har forsøgt efter bedste evne at afklare disse problemstillinger i henhold til den islamiske retspraksis med en klar forbindelse til principperne vores guddommelige religion, som passer ind til enhver tid og sted under hensyntagen til de pågældende forhold og de seneste forandringer og udviklingstræk. Hvis succesen følger med mig, er det, hvad jeg havde i sinde. Og hvis det bliver det modsatte, spørger jeg Allah om belønning for en oprigtig persons anstrengelser for at få disse landes muslimer ud af deres vanskeligheder.

I denne afhandling vil jeg komme ind på følgende emner:

1. Hvad er tilladt og forbudt mht. erhverv og arbejde indenfor massemedie
2. Hvad er tilladt og forbudt mht. erhverv og arbejde indenfor informationsteknologi (it)
3. Hvad er tilladt og forbudt mht. indløsning af check
4. Hvad er tilladt og forbudt mht. restaurationsbranchen

Jeg beder Allah om succes. Han er (alt-) Hørende og Imødekommende.

Al-Shaykh, Doktor Muhammad Fouad Al-Barazi

Første del: Hvad der er tilladt og forbudt mht. til erhverv og arbejde indenfor massemedie

Definition af massemedie (al-íġlaam):

I det arabiske sprog er (al-íġlaam), som kan oversættes til massemedie, defineret som formidling af informationer.

Den faglige definition: en observant af realiteterne og hændelserne og formidling af dem via aviser, blade, elektroniske medier, nyhedsbureauer, radio og tv.

Massemediernes vigtige rolle

Uanset om det er via billede, skrift eller lyd, spiller massemediernes en vigtig rolle for formidling af tanker, vaner og normer mellem generationer. De er også med til at forme samfundets ideer og udvikle dets kulturelle og intellektuelle kapacitet og ikke mindst opbygge eller nedbryde samfundets moralske karakter. Ligesom de også kan dirigere den offentlige holdning i en bestemt retning i henhold til afsenderens ønske. Massemediernes har derfor en stor indflydelse på de politiske afgørelser. Det ses ofte, at massemediernes påvirker de økonomiske forhold via økonomiske nyhedskanaler, som bliver sendt vedr. de finansielle markeder. Pga. af bl.a. disse årsager spiller massemediernes i dag en meget vigtig rolle især i den vestlige verden, hvor bl.a. politikere anvender massemediernes til at retfærdiggøre deres politiske holdninger og overbevise vælgerne. Og jeg overdriver ikke, når jeg siger, at massemediernes er mere effektive end de mest dødbringende våben. Dette skyldes især, at massemediernes taler til folks fornuft og følelser, mens våben kun formå at tale til legemet og kroppen.

Massemediernes relaterer sig som nævnt til fornuften og følelserne samt afsendernes budskab. Det er således, at hvis massemediet bærer på det nyttige/det gode, vil det i sådan tilfælde have en stor positiv afsmittende effekt. Det gode og det nyttige vil vokse frem og frembringe positive egenskaber i folk. Og hvis massemediernes bærer på det modsatte, vil det til gengæld have en negativ effekt, hvilket vil kræve en langvarig behandling med mange anstrengelser.

Hvad angår prøvelserne i vores tid, en tid hvor himlen er åben og informationerne er frit tilgængelige, er massemediernes en af de mange nutidige prøvelser. Massemediernes, uanset om de bliver læst, lyttet til eller set, sender udsendelser, som er i uoverensstemmelse med den islamiske praksis. Og der sendes til tider udsendelser, som er direkte skadelige/giftige, og som afviger fra det oprindelige/rene og det, der udspringer deraf.

Massemediekkanalerne er blevet utallige og varierer meget. Der er aviserne, som udkommer enten dagligt, ugentligt, månedsvis eller endda årligt. Og der er nyheder, som bliver sendt og vist på de diverse fjernsynskanaler. Til dette skal der tilføjes de mange ansatte og de mange anstrengelser, som bliver ydet i forbindelse med at indsamle og forarbejde samt forberede og strukturere og ikke mindst udsende og sprede disse mange nyheder. Som bevis på deres vigtighed er der blevet oprettet statslige og private institutioner og journalisthøjskoler samt diverse internet hjemmesider.

Under det arbejde og den beskæftigelse, der eksisterer i denne branche, er der både det, som uden tvivl er tilladt og forbudt i henhold til det islamiske regelsæt. Derfor er det nødvendigt med en analyse, der kan afklare den islamiske position for dette. Dette er i særdeleshed gældende:

- hvis beskæftigelsen skyldes presserende omstændigheder
- hvis det foregår i ikke-islamiske lande
- eller hvis et eller flere forhold er med til at skubbe en ud i beskæftigelse indenfor disse brancher, eller blot nødvendiggør det til tider.

Den Islamiske Lovs (shariiĥah) holdning til selvforsørgelse og arbejde

Islam opfordrer til flid og arbejde og ser ildeset på passiv forsørgelse og dovenskab. Der forsøges derfor i formidlingen af Islam at gøre folk opsat på at arbejde indenfor alt, der er tilladt, som kan være nyttig og gavnlig for det islamiske fællesskab. Og ikke nok med det, så opfordres muslimerne til at være blandt de bedste og være ambitiøse indenfor disse tilladte og nyttige erhverv. Men beskæftigelse og erhverv, som fører til unytte og skade, eller har en negativ påvirkning på moralen og anstændigheden, er forbudt i Islam, og folk bliver opfordret til at holde sig væk.

Desuden er Islam påpasselig mht. beskyttelsen af muslimernes ære og selvværd, og forbyder derfor også de erhverv, som er ydmygende for personen, jf. flere af de islamiske lærde, herunder af Imam Al-Nawawi, Badr al-Dīn bin Jamā'ah, al Kasāni mv.

Beskæftigelsen indenfor massemedier varierer og tager mange former. Der er dem, som arbejder med udarbejdelse af selve programmerne, og så er der dem, som arbejder med selve udsendingen af dem, og så er der dem, som arbejder med markedsføring og reklame. Derfor er den islamiske position forskellig og afhænger af den pågældende beskæftigelsestype. En af de bedste og smukkeste udtalelser angående dette er følgende:

Ting er tilladt indtil det modsatte er bevidst

Udgangspunktet er, at ting er tilladt indtil et bevis, der beviser det modsatte, kommer frem. Det vil sige, at hvis der ikke er udtrykt en islamisk afgørelse indenfor et emne, vil det derfor være tilladt, jf. princippet om udgangspunktet i alt er, at det er tilladt. Ligesom det også er nævnt, at alt, hvad der er nyttigt, er som udgangspunkt tilladt, og alt, hvad der er skadeligt, er som udgangspunkt forbudt. Derfor sagde Shaykh Muhammed abu Zahrah, må Allah Den Ophøjede være ham nådig: ”det forbudte er grundlæggende det, som uden tvivl er skadeligt. For den islamiske lov (shariiĥah) forbyder det, som ofte viser sig at være skadeligt. Og tillader det, som ofte viser sig at være gavnligt.”

Beviset for, at alt er som udgangspunkt tilladt, indtil det modsatte er bevist, er følgende:

Allah Den Ophøjede siger: ”Spis af det, hvorpå Allahs Navn er nævnt, hvis I tror på Hans tegn. Hvorfor skulle I ikke spise af det, hvorpå Allahs Navn er nævnt, efter at Han har præciseret for jer, hvad Han har gjort forbudt for jer, med mindre det bliver nødvendigt for jer.” (surat al-Anĥaam, vers 118-119). Fortolkeren Ibn ĥaṭṭīyah har sagt: ”Hvad er i vejn, siden I ikke spiser, når det tilladte og det forbudte er blevet tydeliggjort, og tvivlen er blevet fjernet fra jer.”

Shaykh Muhammed al-Amiin al Shanqīī har sagt mht. fortolkningen af dette vers: ”hvad forhindrer jer i at spise det, som I har ofret, og hvorpå I har nævnt Allahs navn? Situationen er den, at Allah har præciseret for jer, hvad der er forbudt at spise, ved Hans ord: ”Sig: ”I det, som er blevet mig åbenbaret, finder jeg intet forbudt for en at spise, bortset fra selvdøde dyr, udgydt blod og svinekød, for det er urent og afskyeligt, idet det er blevet dræbt for andet end Allah. Mens Herren er

Tilgivende og Barmhjertige overfor den, som bliver tvunget til det uden begær og uden at ville overtræde”. Og det, som vi har talt om er ikke i blandt disse (altså de nævnte forhold). (surat al-ânġaam, vers 145)”

Og Shaykhen ’abd al Rahmān bin naaġir al-Saġdiy har sagt: ”Dette fornemme vers viser, at udgangspunktet for ting og føde er, at det er tilladt. Og hvis Loven (al-shariiġah) ikke kommer med et forbud, vil det derfor fortsætte med at være tilladt. Det, som Loven (shariiġah) ikke udtaler sig om, er derfor tilladt, fordi det forbudte har Allah tydeliggjort. Således at det, som Allah ikke har nævnt, er tilladt. Derfor er det sådan, at det forbudte er, hvad Allah har præciseret og tydeliggjort. Og det, som Han har gjort tilladt under tvungne omstændigheder og sult, er det, som Allah har udtrykt sig om: ”Det forbudte for jer er selvdøde dyr, udgydt blod og svinekød...Du, som bliver tvunget til det uden begær og uden at ville overtræde – Din Herre er Tilgivende, Barmhjertig.” (surat al-Anġaam, vers 118-119)

Blandt de mange beviser finder vi også Allahs, Den Ophøjedes, ord: ”Han har gjort alt, hvad der findes i himlene og på jorden til jeres tjeneste. Deri er der tegn for folk, der reflekter.” (surat al-Jaathiyah, vers 13)

I beretningerne (al-ġadiith) finder vi også, hvad bekræfter ovenstående. Abu Thaġlabah al-Khushanii, Jurthuum bin naashir, må Allahs være tilfreds med ham, beretter, at Allahs sendebud, må Allahs velsignelser og fred være med ham, sagde: ”Allah har påbudt obligatoriske handlinger, forsøm dem ikke. Og Han har sat grænser, overskrid dem ikke. Og Han har gjort ting forbudte, konsumér dem ikke. Og Han har tiet om ting af barmhjertighed for jer, og ikke fordi Han har glemt det, spørg derfor ikke om dem.”

Salmaan, må Allah være tilfreds med ham, beretter: ”Allahs sendebud, Allahs velsignelser og frem være med ham, blev spurgt om ghee (al-samn), ost og pels, hvor han svarede: ”det tilladte er, hvad Allah har gjort tilladt i Sin Bog, og det forbudte er, hvad Allah har gjort forbudt i Sin Bog, og det, som Han har tiet om, er undtaget/undskyldt.”

Heraf kan man slutte, at alle jobfunktioner er tilladte, så længe

- a. de ikke indeholder noget forbudt i sig
- b. de religiøse tekster ikke har nævnt et forbud imod dem
- c. de hverken er skadelige for det enkelte individ eller for fællesskabet som helhed
- d. de ikke ydmyger eller fornærmer muslimerne

Ud fra ovenstående kan vi ligeledes udlede mange grundprincipper samt løsninger til forskellige problemstillinger.

Ethvert job, der indeholder elementer, som er direkte forbudte, kaldes forbudt i sig selv.

Dette vil være tilfældet, hvis den Islamiske Lov (Shariiġah) har dømt det som værende forbudt, fordi det indeholder i sig selv noget skadeligt, såsom at spise selvdødt dyr, at drikke alkohol, at spise svinekød eller stjæle. Disse er ikke tilladte medmindre det bliver nødvendigt for at dække de helt basale behov, som kræves for at bevare det menneskelige liv. Især hvis man foruden vil miste styring over eget liv, og man vil ikke kunne varetage egne interesser, og hvor kaos og korrupsion vil sprede sig. De nødvendige basale behov for mennesket kan opsummeres til fem ting, og de er:

- 1) Religionen

- 2) Selvet/livet
- 3) Ære
- 4) Fornuften
- 5) Ejendele

Dette betyder, at der findes en dispensation, hvor man udadtil kan fremvise blasfemi/vantro imens ens hjerte er tryk/forbundet til troen. Denne dispensation er givet for at bevare menneskeliv i tilfælde af tvang og dødstrusler. Ligesom der også findes en dispensation, der tillader indtagelse af alkohol for at bevare et menneskeliv i tilfælde af, at der ikke findes et tilladt alternativ. Dette bygger på det berømte juridiske grundprincip: "Nødvendigheder tillader det forbudte" ("الضرورات تبيح المحظورات"). Dette aksiom er hentet fra fem vers i Allahs, Den Ophøjedes, Bog.

Det første vers lyder som følgende: "Han forbyder jer kun selvdøde dyr, blod og svinekød samt det, hvorover en andens navn end Allahs er udtalt. Men hvis nogen bliver tvunget, uden at gøre det af lyst eller for at overtræde forbuddet, da begår han ingen synd. Allah er Tilgivende [og] Barmhjertig." (surat al-Baqarah, vers 176)

Det andet vers har følgende ordlyd: " Selvdøde dyr, blod og svinekød er jer forbudt, samt det, hvorpå et andet navn end Allahs er udtalt; det, der er dødt ved kvælning eller slag; det, der er styrtet, stangt ihjel eller halvvejs ædt af rovdyr, med mindre I får skåret halsen over på det; og det, der er slagtet på en offersten; og at I kaster lod med pile om fordelingen. Det er gudløst. I dag har de, der er vantro, opgivet håbet over for jeres religion, så frygt dem ikke! Frygt Mig! I dag har Jeg fuldkommengjort jeres religion for jer og fuldbyrdet Min Nåde over jer. Jeg er Tilfreds for at have gjort Islam til jeres religion. Dog, hvis nogen af sult og uden at tilstræbe synd bliver tvunget; Allah er Tilgivende [og] Barmhjertig." (surat al-Maa'idah, vers 3)

Det tredje vers, som også er relevant, lyder: " Hvorfor skulle I ikke spise af det, som Allahs navn er udtalt over? Han har jo nøjagtigt fremlagt for jer, hvad Han har erklæret forbudt for jer, med mindre I bliver tvunget. Mange vildleder i uvidenhed med deres lyster. Din Herre ved bedst, hvem der begår overtrædelser." (surat al-An'ām, vers 119)

I det fjerde vers siger Allah, Den Ophøjede: "Sig: "I det, der er blevet mig åbenbaret, finder jeg intet, der er forbudt for nogen at spise, bortset fra selvdøde dyr, blod, der er fyldt ud og svinekød; for det er urent - samt noget gudløst, hvorpå et andet navn end Allahs er udtalt." Bliver nogen imidlertid tvunget, uden at begære det og uden at ville begå en overtrædelse; Din Herre er Tilgivende [og] Barmhjertig." (surat al-An'ām, vers 145)

Og i det femte vers udtaler Sandheden, Højtæret og Ophøjet er Han: "Han har kun forbudt jer selvdøde dyr, blod og svinekød, samt det, hvorpå et andet navn end Allahs er udtalt. Hvis nogen imidlertid bliver tvunget, uden at gøre det af lyst eller for at overtræde forbuddet; Allah er Tilgivende [og] Barmhjertig. (surat al-nāhl, vers 115)

Men er det alene, når afholdelse vil medføre død, at forbuddet bliver ophævet? Dette spørgsmål har den juridiske lærd Shaykh Mustafa Ahmad al-Zarqaa, må Allah Den Ophøjede være ham nådig, svaret på. I sit svar sagde han: "jeg ser ikke, at det er en betingelse, at afholdelsen fra det forbudte vil medføre død. Det er i princippet nok, at forbuddet vil føre til en uudholdelig svækkelse eller sundhedsskade. Afgørelsen lægger her vægt på, at konsekvenserne ved afholdelse fra det forbudte er større end involvering i dem. Dette skyldes, at beskyttelse af livet fra dets undergang er vigtigere

og obligatorisk end f.eks. at beskytte en anden persons penge og sine rettigheder. Dette gælder for den sags skyld også for forbuddet af at spise svin eller et selvdødt dyr... ”

Der er endnu et vigtigt spørgsmål, som er relateret til grundprincippet om det nødvendige, og det er: ”vil enhver nødvendighed fører til tilladelse af det forbudte?”. Dette spørgsmål har den store lærd Shaykh Mustafa Ahmad al-Zarqaa, må Allah Den Ophøjede være ham nådig, også svaret på. Han sagde: ”at visse forbud kan ikke ophæves pga. nødsituationer, men nødvendigheden vil mindske graden af synden. Det drejer sig om tre forbud ifølge vores lærde. Det drejer sig om: vantro, drab og hor.

Trusler og selv hvis der tale om mordtrusler for at tvinge personen til vantro/blasfemi, vil ikke være en undskyldning til at blive/begå vantro/blasfemi. Det er dog tilladt for personen at lade som om udadtil, men med et fast forankret tro i hjertet. Det er dog bedre at være tålmodig ved et møde med disse trusler uden at vise ydre vantro/blasfemi, fordi det vil være styrkende for Islam i øjnene af Islams-fjender.

Og selv trusler og endda mordtrusler for at tvinge en person til at begå drab på en tredje part, vil ikke gøre det tilladt. Det vil dog være sådan, at personen ikke vil blive dømt og straffet, hvis han dræber den tredje part. Dommen og straffen vil i en islamisk domstol tilfalde den afpressende part.

Ligesom trusler og endda mordtrusler for at tvinge en mand til hor, ikke juridisk set vil gøre det tilladt for ham, men han vil under disse omstændigheder ikke blive straffet. Årsagen til, at det ikke bliver tilladt i sådan en situation skyldes de negative konsekvenser på familien og samfundet, som vurderes til at være større end denne persons død.

Forbudt som følge af eksterne elementer

Ethvert job, som inkluderer enkelte forbudte elementer, kaldes forbudt som følge af noget andet eller som følge af en hindring. Det vil f.eks. være for noget, som i udgangspunkt er tilladt, men som er blevet forbundet til enkelte forbudte elementer, som medfører, at handlingen som helhed bliver forbudt. Forbuddet vil dog ikke skyldes selve handlingen, men pga. noget som ligger eksternt. Dette gælder for så vidt også en påbudt handling i Loven (al-shariiĥah), som får den samme dom, som de eksterne elementer, den er blevet forbundet til. Et eksempel på dette er en persons bøn (ṣalaah) i tøj, som er aftvunget (maghṣuub). Selve bønnen (al-ṣalaah) vil være gyldig hos de fleste lærde, som har ladt den påbudte originale handling dominere forbuddet for det, som den er blevet forbundet til. Forpligtelsen gøres hermed fri af de eksterne elementer, som den er blevet forbundet med. Dette gælder selvom aftvingelse er forbudt i sig selv, og den aftvingende vil stadig være syndig. Dette vil også gælde for salg, som indeholder snyd/bedrag. Selve salget vil være gyldigt og gældende, selvom snyd/bedrageri er forbudt, og snyderen/bedrageren vil være syndig. Ligesom det også vil gælde ved (bidġi) skilsmisse [altså skilsmissen finder sted under forhold, som ikke er acceptable], som ifølge de fleste lærde vil stadig være gældende, og det vil derfor være påbudt at følge de religiøse konsekvenser af dette, selvom måden, som skilsmissen foregik på, vil være forbudt, og den som initierede skilsmissen vil være syndig.

Det, som er forbudt som følge af eksterne elementer, bliver tilladt i henhold til behovene i en givet situation, og ikke pga. nødvendighed. Tilladelsen her, som følge af et givet behov, eksisterer for at gøre det muligt at dække behovene, som menneskerne har brug for. Altså med henblik på at gøre det nemmere og rammerne mere vidde og mindre snævre, så det ikke fører til ufuldkommenhed og besvær, som kan foranledige forsømmelse af det, som er obligatorisk.

Det bør gøres opmærksom på, at Islam er kommet med utallige principper, som er med til at løfte ubehag/besvær fra menneskene og gør det nemmere for dem. Dette er gældende uanset om det er inden for tilbedelse, traditioner eller handel (muḥāamalaat). Det er f.eks. tilladt at bryde fasten i Ramadan for den syge og den rejsende. Endvidere er forskellige kontrakttyper og transaktioner, som menneskene trænger til, blevet tilladt, såsom forskellige slags handler – køb og salg - udlejningsformer, selskabstyper og børshandle. Og der er givet dispensationer for kontrakter, som hverken kan omfattes af analogiske slutninger og de generelle grundprincipper, der vedrører kontrakter. Såsom forudbetaling (al-salam), salg med aftale om tilbagekøb (bayʿ al-wafaaʿ), produktionsordre (al-istiṣnaaʿ), jordforpagtning samt dyrkelse af den (muzaraʿah), aftale om vanding samt pleje af træer og planter (musaqaah) mv. Dette skyldes, at det er blevet almen praksis (ḥurf) hos menneskene, og deres behov har ført dem derhen. Dette har været med til at forøge rummeligheden, idet man har sat behov og nødvendigheder lig hinanden, når det gælder dispensationer/tilladelse af det forbudte. Derfor har de lærde udtrykt, at behovene kommer på niveau med nødvendighederne, både når det gælder generelle og mere specifikke forhold.

Islam forbyder ethvert middel, som fører til noget forbudt. De lærde har nævnt, at midlerne får den samme dom, som det de har til formål at opnå (al maqaasid). Midlerne, som fører til noget forbudt, er således også forbudte, selvom de i udgangspunktet ellers vil være tilladte. F.eks. har Allah, Den Ophøjede, sat et forbud mod hån af de vantros guder, selvom det i princippet er tilladt. Forbuddet her skyldes, at man ikke ønsker, at de [Islams-fjender] skal håne Allah, Den Ophøjede. Allah, Den Bemægtigede og Den Ophøjede, har sagt: ”I skal ikke håne dem, som de påkalder foruden Allah, således at de håner Allah i fjendskab og uvidenhed.” (surat al-Anḥaam, vers 108). Til det har Sidiiq Hasan Khaan al-Qatuuji sagt: ”det, der menes her, er, at du Muhammad ikke skal håne de falske guder, som de vantro påkalder foruden Allah, så det ikke medfører, at de i uvidenhed begynder at håne Allah i fjendskab og overskride sandheden. I dette vers ser vi et bevis på, at hvis den, som kalder til sandheden og som forbyder det onde, frygter, at dette vil føre til endnu værre overtrædelse, urimelighed eller en frygtelig ugering, vil det være bedre at afstå fra det og faktisk bliver det obligatorisk for ham at afstå fra det.

De fleste lærde har udtalt, at verset er en urokkelig hjemmel (muhakkamah thaabitah), som ikke er blevet erstattet/ophævet (mansuukhah), og at dette vers er original kilde til afværgelse af tvivlsomme veje. Og det er blevet berettet, at Ibn ḥabaas har sagt: ”de sagde: ”hør Muhammed, enten standser du med at håne vores guder, ellers vil vi håne din Herrer. ”Allah forbød dem derfor at håne deres idoler, så de ikke skulle begynde at håne Allah i fjendskab og i uvidenhed.”

Og al Saḥdi har sagt: ”Vi ser i dette noble vers et bevis for grundprincippet i Loven (shariiḥah), som går ud på, at midlerne skal ses i sammenhæng med de mål, der ønskes opnået. Således at midler vil være forbudte, selvom de som udgangspunkt kan være tilladte, hvis de fører til noget, som er skadeligt.

Ovenstående grundprincip blev nævnt i sin samling (mandhuumatih ”fil-qawaaḥid al-fiqhiyyah”), hvor han bl.a. skrev:

Midlerne er ligesom deres mål

Og døm efter dette mht. resten

Derefter forklarede han ovenstående vers med følgende ord: ”Midlerne dømmes i henhold til deres formål...således at hvis vedkommende var påbudt noget, var vedkommende også påbudt det, som

kræves for at udføre det. Dvs. at det, som er påkrævet for at udføre en obligatorisk handling, bliver obligatorisk, og at det, som er påkrævet for at udføre en anbefalet handling, bliver anbefalet. Således at midlet til det obligatoriske er obligatorisk...

Hvad angår det forbudte er det sådan, at enhver handling og tale bliver forbudt, hvis det fører til det forbudte, eller hvis det blot er et middel, der ligger sig tæt op ad det forbudte. Og det samme gælder for midler, der fører til alle de øvrige syndige handlinger såsom hor, alkohol mv. Disse midler er således forbudte. Og midler der fører til noget ildeset (makruuh) er ildeset (makruuh). Dette grundprincip er et af de mest nyttige grundprincipper og samtidig den største og mest givende. Kort sagt kan man sige, at den måske berører en fjerdedel af religionen.

Og Ibn Kathīr har sagt: ”hvad det angår [og det, der tales om her er, at droppe en given interesse, som vil føre til skade, som overstiger fordelene] er der blevet overleveret i en autentisk beretning, at Allahs sendebud, må Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ”forbandet er den, som håner sine forældre. De spurgte Allahs sendebud, hvordan håner en person sine forældre? Hvortil han svarede: ”Man håner en anden persons far, som så håner ens far, og man håner hans mor, som så håner ens mor.”

Med grundlag i det ovenstående udleder vi følgende afgørelser (regler) (ahkaam):

Er det tilladt for en muslim at arbejde som journalist for et nyhedsbureau?

For det første er det tilladt for en muslim at arbejde som udsendt/journalist for nyhedsbureauer, hvis arbejdet består i at indsamle sande nyheder. Og at denne indsamling af nyheder bliver sendt videre til de forskellige nyhedskanaler, som derefter tager sig af at udsende og videreformidle det, så længe at det ikke fører til noget, som er skadeligt eller korrump. Der er intet i vejen for, at han dokumenterer det på film, selv hvis filmen indeholder mennesker, så længe at der ikke bliver vist menneskelig nøgenhed (ḡawraat) eller skamfuldheder/private legemsdele. Det skyldes, at fotografering ikke er andet end afspejling/fængsling af skygge, og formålet er ikke at efterligne Allahs, Den Ophøjedes, skabelse. Det er derfor ikke forbudt ifølge den mest rigtige holdning. Dette er også blevet bekræftet af den sagkyndige jurist (mufti) i (al diyyaar al misriyah) i sin tid, den store lærde ved navn shaykh Muhammad Bakhiit al Maṭiiḡi, må han opnå Allahs nåde.

Hvilke betingelser skal være overholdt for at arbejdet som journalist er tilladt?

For det andet er det tilladt for en muslim at arbejde som journalist/redaktør eller vært/udsending, hvis arbejdet overholder de islamiske betingelser. De vigtigste betingelser i den forbindelse kan opsummeres til følgende: videregivelse af sande/bekræftede nyheder, overholdelse af passende adfærd, afstandtagen fra fjendske nyhedsbureauer og fordomsfulde medieorganisationer, samt kanaler, der spreder ’uanstændighed’ og ondskab.

Er det også tilladt, hvis arbejdet er med til at skade muslimerne?

For det tredje er det forbudt at arbejde i alle de nævnte steder, hvis arbejdet skader muslimerne, vanærer deres religion, eller støtter dem som gør det, eller hvis det fremviser deres ’skam’, nedgør deres personlighed, eller hvis det fornægter det gode, eller hvis det reklamerer for det forbudte, især reklamer som angriber overbevisningen (al-ḡaaiidah) eller skader det islamiske fællesskabs traditioner eller slører historisk fakta. Dette inkluderer et forbud mod udarbejdelse af programmer, optagelse af scener, og udgivelse af film, som vækker begær/lyst, frække film eller som har fokus på kvindens skønhed.

Enhver, som involverer sig i ét af de nævnte forbudte arbejdsforhold, vil være syndig. Synden afspejler personens involvering og deltagelse, selv hvis vedkommende ikke direkte har været involveret i det usædelige. Dette skyldes, at personen anses for at have støttet det, og inspireret til det.

Derfor bør den, som er involveret i et af de nævnte forbudte arbejdsforhold, stoppe sin involvering og deltagelse i det, og i stedet søge andet arbejde, som Allah, Den Ophøjede, vil være tilfreds med. Og personen bør vide, at underhold og livets forsyning kommer alene fra Allah, Den Ophøjede. Personen, som dropper det forbudte i søgen efter Allahs Tilfredshed, vil blive kompenseret af Allah med det, som er bedre.

Hvad med en person, der gennem sit arbejde gavner muslimerne og/eller menneskeheden?

For det fjerde: En person, som arbejder indenfor et specifikt område, som kan gennem sit arbejde gavne muslimerne, forhindre skade, mindske spredning af falske rygter, mindske usædelighedens omfang, og/eller blot bidrage til det, som gavner menneskeheden. I disse tilfælde vil det ikke være helt fjernt at støtte vedkommende med at fortsætte i det pågældende arbejde, dog med den betingelse, at personen ikke deltager med de involverede parter i det forbudte. I så fald vil han falde i det forbudte, og være involveret i synd og fjendtlighed. Allah, Den Ophøjede, har sagt: ”Bak hinanden op om fromhed og gudsfrygt, og bak ikke hinanden op om det syndige og det fjendtlige! Frygt Allah! For Allah er Streng i Sin Straf.” (surat al-Maa'idah, vers 2). Den Ophøjede har ligeledes sagt: ”Når du ser dem involverer sig i nytteløse diskussioner om Vore tegn, så vend dig bort fra dem, indtil de involverer sig i et andet emne!” (surat al-An'ām, vers 68)

Hvad med et arbejde, der både indeholder forbudte og tilladte elementer

Hvad angår arbejde i områder, hvor det tilladte og det forbudte er blandet sammen, kan de lærdes afgørelser opsummeres til følgende:

Et arbejde indenfor et område hvor det tilladte dominerer

Det er tilladt at arbejde indenfor et område, hvor det tilladte og det forbudte eksisterer samtidig. Denne tilladelse bliver kun udstedt, hvis de tilladte arbejdsfunktioner dominerer, og muslimerne samtidig forsøger, når det kan lade sig gøre at undgå at deltage direkte i de forbudte arbejdsfunktioner. Desuden skal vedkommende udvise påpasselighed med at overholde de betingelser, som vi kommer ind på nedenfor.

Al-Hafiz ibn Rajab al-Hanbali har skrevet om, hvorledes man skal forholde sig til personer, hvis penge indeholder et miks af både det tilladte og det forbudte: ”hvis majoriteten af sin penge er fra tilladte midler, vil det være tilladt at omgås vedkommende og spise af personens penge [altså accepterer at han betaler].

Al-Harith beretter, at Ali, må Allahs være tilfreds med ham, har udtalt sig om gaver fra regenten og sagt i den forbindelse følgende: ”der er intet i vejen med dem. Det, som er fra det tilladte, som han giver jer, overstiger det forbudte, som han giver jer. Ligeledes plejede profeten, må Allahs velsignelse og fred være med ham, og følgerne at forhandle med polyteisterne og bogens folk velvidende, at de ikke undgik alt det forbudte....

Et arbejde indenfor et område, hvor det forbudte dominerer

Det er forbudt at arbejde indenfor et område, hvor det tilladte og det forbudte eksisterer samtidig. Dette forbud gives, hvis de forbudte arbejdsfunktioner dominerer. Synden vil fortsætte med at stige jo mere personen involverer sig direkte i de forbudte arbejdsfunktioner. Og synden vil fortsætte med at stige, hvis personen fortsætter i det arbejde, når personen har nok penge fra tilladte midler til at dække personens egne behov samt de behov for personer, som vedkommende er ansvarlig for. Det samme er gældende hvis personen er i stand til at finde et andet arbejde uden forbudte arbejdsfunktioner. Det er således obligatorisk for personen at afholde sig fra forbudte jobs, og i stedet holde sig til tilladte jobs, selv i det tilfælde at indkomsten er mindre.

Al-Hafiz ibn Rajab al-Hanbali, må Allah, Den Ophøjede, vise ham nåde, har sagt: ”I det tilfælde hvor majoriteten af pengene er fra forbudte midler, har Ahmad sagt: ”personen bør undgå ham/det med undtagelse af, at det er meget lidt, som man ikke har kendskab til.

De lærdes sultan al-ǧiz bin ǧabd al-Salaam, må Allah, Den Ophøjede, vise ham nåde, har sagt: ”hvad siger I mht. at man lader sig involvere med en person, som erkender, at majoriteten af sine penge er fra forbudte midler. Vil det være tilladt eller ikke?” Derefter svarede han selv på dette spørgsmål på følgende måde: ”til det siger vi, hvis det forbudte dominerer, således at det er svært (yandur) at undgå, vil det ikke være tilladt at involvere sig med personen. Det vil være ligesom, hvis en person erkender at de 1000 kr. i sin hånd er fra forbudte midler med undtagelse af 1 kr. I sådan et tilfælde vil det ikke være tilladt at involvere sig med personen om 1. kr., fordi det er usandsynligt at ramme det tilladte. Ligesom det heller ikke er tilladt at jage duer, hvis en vild due er kommet i blandt 1000 by-duer [det er forbudt at jage by-duer] . Og hvis man forhandler om mere end 1. kr. eller hvis man jager mere end en due, vil der ingen tvivl være omkring forbuddet.

Men hvis det er omvendt, således at det tilladte dominerer, f.eks. ved at 1 kr. fra forbudte midler bliver blandet sammen med 1000 kr. fra tilladte midler, vil det være tilladt at involvere sig med personen. Det samme vil være tilfældet, hvis personens ukendte [amme]søster (ukhtuhu min al-ridaaǧ) er blandt 1000 fremmed kvinder, eller hvis en by-due er blandt 1000 vilde duer. I disse situationer vil ens involvering være tilladt og gyldig, fordi det er mere sandsynligt, at man vil ramme det tilladte, og det samme er gældende med jagteksempel.

Mellem disse ovennævnte scenarier, hvor det forbudte enten udgør en minoritet eller en majoritet, er der flere scenarier, som enten kan være forbudte (haraam), ildesete (makruuhah), tilladte (halaal). Men det, som de har tilfælles er, at jo større indholdet af det forbudte er, jo mere ildeset vil det være. Og jo mindre indholdet af det forbudte er jo mindre ildeset vil det være. Således at manglende identificering af den ene krone i blandt to, vil føre til et tydeligt forbud. Ligeledes vil manglende identificering af 1 tilladt kr. blandt 1000 forbudte kroner også føre til et tydeligt forbud. Som nævnt er der mellem de to ydre scenarier flere scenarier, som afhænger af graden af det forbudte i forhold til det tilladte. Jo højere graden af det forbudte i forhold til det tilladte er, jo mere stadfæstet bliver tvivl om det forbudte. Og jo mindre, jo mindre stadfæstet bliver tvivlen. Hvis det forbudte og det tilladte udgør lige meget, vil tvivlen også udgøre lige meget.

[Et arbejde indenfor et tvivlsomt område \(al-mushtabihah\)](#)

Den lærde Ibn Rajab al-Hanbali, må Allah, Den Ophøjede, vise ham nåde, har nævnt, at det tvivlsomme (al-mushtabih) er ligesom at spise af det, som der er uenighed om hvorvidt det er tilladt eller forbudt. Dette kan f.eks. dreje sig om f.eks. heste, muldyr, æsler og firben. Det kan også dreje

sig om at drikke af det, hvor der er uenighed om forbuddet, såsom (al-anbizah) der beruser i store mængder. Det kan også dreje sig om klæder, hvor der er uenighed omkring tilladelsen af det, såsom læder fra løver mv. Men hvad angår indtægtskilder, som der er uenighed omkring, såsom (al-ḡiinah) og (al-tawaruq) og lignende. Og i samme betydning har Ahmad og Ishaq og andre blandt de lærde fortolket det tvivlsomme (al-mushtabihaat). Og Imam Ahmad har fortolket det tvivlsomme (al-shubhah) som noget, der ligger mellem det tilladte og det forbudte, i betydning af det rent tilladte og det rent forbudte. Og han har sagt: ”den som undgår det (itaqaaha) har reddet (istabrā) sin religion. Og en anden gang (taratan) har han fortolket det som et mix mellem det tilladte og det forbudte. Og efter at den lærde ibn Rajab al-Hakam har nævnt dette i emnet om forholdet til en person, hvis penge er både fra tilladte og forbudte kilder, har han sagt: ”hvis sagen bliver tvivlsom, er det (shubhah) [indenfor det tvivlsomme], og det vil være bedre ud fra et forsigtighedshensyn (waraḥ) at holde sig fra det. Sufyaan har sagt, at dette bryder jeg mig ikke om, og at undgå det er endnu mere mærkværdigt?? for mig.”

Al-Zahari og Makhuul har sagt: ”der er intet i vejen for, at man spiser af det, som, man med sikkerhed ikke ved, er forbudt. Hvis man ikke er sikker på om hvorvidt ens penge indeholder noget forbudt i sig selv (fii ḡaynih), men man ved derimod med sikkerhed, at pengene indeholder det, som er tvivlsom (shubha), vil der ikke være noget i vejen for at spise af de penge. Dette har Ahmad forklaret i en beretning af Hanbal.

Hvad angår disse dispensationer har Ishaq bin Rahuwiyah delt, hvad der er blevet berettet fra ibn Masḡuud og Salmaan og andre. Ligeledes har han delt, hvad der er blevet berettet fra Al-Hasan og ibn Siiriin, om tilladelsen til at tage fra penge tjent ved rente og gambling. Dette har Ibn Mansuur citeret ham for.

Hvad angår penge, hvor der tvivles om hvorvidt det er tilladt eller forbudt, har Imam Ahmad sagt: ”Hvis der er tale om en stor pengesum, sætter man en del af pengene til side, som ca. svarer til det forbudte andel, og anvender resten. Hvis der derimod er tale om en mindre pengesum, så afholder man sig fra hele pengesummen. Dette skyldes, at hvis man anvender noget der af, vil sandsynligheden være meget lille, i modsætning til en stor pengesum, for at pengene er uberørt af det, som kommer fra det forbudte. Og blandt vores venner [af andre lærde] har sagt, at dette er baseret på forsigtighedshensyn (waraḥ) og er ikke baseret på forbud (tahriim), samt tilladelse til at anvende af en stor eller en mindre pengesum efter man tager ud, hvad der ca. svarer til den forbudte andel. Dette er bl.a. positionen hos al-hanafiyah og andre. Personer blandt dem, som er kendt for at være forsigtige (ahl al-waraḥ) har taget denne position, iblandt dem er Bashru Al-hafii.

En gruppe af forgængerne (al-ṣalaf) har også dispenseret for spisning af mad, der er betalt af penge, som man ved, indeholder en delmængde, som er forbudt. Dette er gældende så længe, at man ikke ved med sikkerhed, at det, som man spiser, kommer direkte fra de penge, som er forbudte. Ligesom det tidligere blev nævnt af Makhuul og al Zahriy. Det samme er blevet berettet fra den ærede ibn ḡiyaad. Der er blevet berettet historier (athaar) om dette fra forgængerne (al-ṣalaf). Det er blevet sandt berettet om Ibn Masḡuud, at han blev spurgt om den person, der har en nabo, som tjener på renter offentligt og som ikke undgå (yajtariḥ) penge, som kommer fra snavs (khabiith), som han tager af og inviterer andre til spisning for. Til det sagde han: ”accepter [hans invitation] for nydelsen tilfalder jer og synden tilfalder ham. I en anden beretning blev der sagt: ”Jeg kender intet til ham udover at det er beskidt eller forbudt. Til det sagde han: ”accepter [hans invitation]. Og

Imam Ahmad har verificeret dette om Ibn Mas'ūd. Men han mødte en forhindring, idet det er blevet berettet, at han har sagt: ”Synden dominerer hjertet”.

Det er blevet berettet om Salmaan en position, som minder om Ibn Mas'ūds første. Og ligeledes om Sa'īd bin Jabir, al Hasan al Basri, Muwreq al-ṣajali, Ibrāhīm al-Nakh'ī, Ibn Siiriin og andre. Disse historier (al athār) findes i litteraturbogen af Hamiid bin Zanjawih. Mens andet findes i bogen al-Jami' af Khilāal, og i maṣnafi 'abd al-Raza'qs og ibn abii shaybah og andre.

Imam al-Nawawi, må Allahs den ophøjede vise ham nåde, har sagt om modtagelsen af invitation fra en person, hvis majoritet af sine penge kommer fra forbudte kilder. I sådan tilfælde vil det være ildeset (makruuh) at acceptere invitationen, ligesom det også vil være ildeset at handle med vedkommende. Hvis man ved med sikkerhed, at spisningen er finansieret alene er forbudte penge, vil det være forbudt at acceptere.

Hvad med en person, som er afhængig af den indtægt?

En person som ikke har en indtægt eller opsparring, som vedkommende kan bruge af til at forsørge sig selv og dem, som vedkommende er ansvarlig for, og som ikke har andet arbejde, som vedkommende kan tære af til forsørgelse af sig selv og dem, som vedkommende er ansvarlig for. I sådan et tilfælde vil reglerne for nødvendighed gælde, og der vil blive dispenseret, således at vedkommende kan arbejde i det område, så længe følgende betingelser er opfyldte:

- a. Personen skal være bosiddende i et ikke muslimsk område, således at de juridiske regler i nødsituationer skal gælde, eller ekstraordinære situationer (al-maassah), som falder i samme nødvendighedskategori uanset om det er generelt eller specifikt. Hvis personen har bosat sig i et ikke-muslimsk land med henblik på at for mere af verdslige goder, at finde nydelse i verdenens fornøjelser eller at leve luksuriøst, vil personen ikke blive betragtet blandt de nødlidende, og det vil derfor være forbudt for ham at arbejde indenfor det område.
- b. Personen skal ihærdigt og oprigtigt søge et andet arbejde, som ikke indeholder det forbudte, eller indeholder evt. færre forbudte elementer, idet det 'forkerte' kan være i mildere grad. Allah, Den Ophøjede, siger: ”Den, der har gjort et støvgrans vægt af godt, vil få det at se, og den, der har gjort et støvgrans vægt af ondt, vil få det at se. (surat al-Zalzalah, vers 7-8)
- c. Personen skal fornægte dette arbejde i sit hjerte, hade det helt ind i sit hjerte, uden at være tilfreds med det, uden at forøge sig af det og uden at være tilfreds med dem, som er involveret deri. Allah, Den Ophøjede, siger: ”Støt jer ikke til dem, der handler uret, for så vil ilden ramme jer” (surat Huud, vers 113). Sendebuddet, må Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ”Den af jer, som ser noget forkert, bør ændre det med hånden, hvis dette ikke er muligt, bør han ændre det med tungen, og hvis dette heller ikke er muligt, bør han ændre det med hjertet, og dette tilhører den svageste tro.
- d. Personen skal tage ud af sin indtægt, hvad der svarer til den indkomst, som personen fik af det forbudte arbejde, som han var involveret i. Disse penge skal foræres til gode formål med intentionen om at blive fri for beskidte indtægter. Derfor skal personen ikke have en intention om at få del i belønningen, idet personen ikke haft del deraf. Dette er i henhold til sendebuddet, må Allahs velsignelser og fred være med ham, som har sagt: ”Allah er ren, og accepterer kun det rene.” Efter at personen har gjort sig fri af de beskidte indtægter, kan han forbruge af hvad der end måtte være tilbage af indkomsten,

fordi disse penge vil, hvis Allah vil det, være rene og tilladte som betaling af tilladt arbejde.

Hvad angår det ovennævnte, henvises der til det, som er berettet om Qays bin abii Gharzah, at han har sagt: ”Vi plejede, at sælge på markederne i byen (al-Madiinah). Vi havde for vane at kalde os selv for mæglere (al samaasirah). Profeten, må Allahs velsignelser og fred være med ham, kom til os og gav os et bedre navn end det navn, vi plejede at kalde os selv. Han sagde: ” I købmænd, denne handel medfører snakken og løfter, så følge op på det med almisse.”

Ibn Rajab al Hanabli, må Allah Den Ophøjede være ham nåde, har sagt: ”det er blevet berettet, at Malik ibn Diinaar har sagt: ’jeg spurgte ḩaṭaa’ ibn abii Rabaah om den person, som ejer forbudte penge og samtidig ikke kender til ejeren (arbabah), og som ønsker at komme ud af det?’ Til det svarede han: ”han giver det i almisse, men jeg siger ikke, at dette nok (yajzee) for ham”. Malik sagde: ”Dette svar fra ḩaṭaa’ er mere værd for mig end dets vægt i guld.”

Og Sufyaan har sagt om den person, som køber fra et folk noget, som er taget med tvang: ”det skal leveres tilbage, og hvis han ikke er i stand til det, skal han give det hele i almisse, og evt. overskud må ikke beholdes. Det er også ildeset (makruuh) at involvere sig med en person, som der er mistanke omkring hans indtægt.. Til det sagde han: ”dets værdi gives i almisse”. Uenig med ham er Ibn Mubarak, som har sagt: ”der gives almisse af overskuddet.”

Ahmad har sagt: ”der gives almisse af overskuddet, og det gælder ligeledes for den, som arver penge af sin far, som har tjent dem ved at sælge det, som er ildeset (makruuh). Denne person skal give almisse af det, som svarer til overskuddet og beholder resten.

Det er blevet berettet noget lignende fra følgerne (al sahaabah), deriblandt ḩumar ibn al-Khaṭaab, må Allah være tilfreds med ham, og Abdullah Ibn Yazīd al Ansariy, må Allah være tilfreds med ham.

Og efter at ibn Rajab har nævnt andre beretninger sagde han: ”det rigtige er at give dem i almisse, fordi det er forbudt at kaste om sig med penge og spille dem. Hvis personen gemmer pengene for evigt vil det sandsynligvis medføre spild eller at kriminelle forfølger ham. Almissen er her ikke profitgivende, således at det skulle tilnærme sig det beskidte. Der er blot tale om almisse på vegne af ejeren, som vil opnå fordel deraf i det hinsides, da vedkommende alligevel ikke får gavn af dem i denne verden.

Og det er ikke tilladt for den, som giver ud af disse penge, at bede om belønning. Det er blevet berettet af ibn ḩabidiin om al hahiriyah: ”en mand, som giver en fattig noget af de forbudte penge og beder belønning for dette, begår kufr. Mange mennesker er uvidne om dette, og pga. af uvidenhed falder deri...” Derefter kommenterer ibn ḩaabidiin på dette ved at sige: det er ikke en nødvendig betingelse her at betalingen går til fattige. De forbudte penge kan også bruges til at bygge en moske eller lignende med hensigten om tilbedelse Dette skyldes, at man ved disse handlinger faktisk beder om/forventer belønning for noget, som er forbudt, og dette er kun muligt, hvis man antager, at det er tilladt.

Forfatteren til denne afhandling skriver, at vi på den baggrund kan konkludere, at det ikke er tilladt at afgive en dom på kufr i denne sag, medmindre følgende tre betingelser er opfyldt:

- a. Vedkommende giver almisse af noget, som er forbudt uden tvivl eller uenighed om forbuddet (al-qat'iy)
- b. Vedkommende beder om belønning for denne almisse, som består udelukkende af forbudte midler
- c. Vedkommende giver ved sin anmodning om belønning tilladelse til engagement i det forbudte

På baggrund af denne betingelse (al-qayid) , som ibn ʿaabiidiin har nævnt, nødvendig, Det vil sige, at man ikke kan komme udenom det. For at beskyldte en muslim for kufr er ikke tilladt medmindre bestemte betingelser er opfyldt. Blandt disse er en overbevisning om, at det forbudte er tilladt, selv når personen er vidende. For Imam al ʿaḥaawiy, må Allah den ophøjede være ham nådig, har sagt: ”vi beskylder ingen af qiblaens folk for kufr ved en synd, som ikke påstås at være tilladt.” og han har også sagt: ” og tjeneren bevæger sig ikke ud af troen undtagen ved at benægte det, som fik ham ind i det.”

Ibn Rajab al-Hanbali har nævnt: ”hvad angår den, som har anskaffet sig penge ved tvang: ”skal lmissee på vegne af pengenes oprindelige ejer, hvis han ikke er i stand til at give det tilbage direkte eller til hans arvinger. Desuden sagde han, at dette er tilladt hos de fleste lærde, og deriblandt Malik, Abu Hanifah, Ahmad mv.

Det bør stå klart for enhver muslim, at hvis muslimen er gudfrygtig i sine handlinger og i sine penge, vil Allah, Den Ophøjede, give ham for hver hård tid forløsning, og i hver klemme en åbning, hvilket bekræftes i Den Ophøjedes Egne Ord: ”...Den, der frygter Allah, vil blive givet en udvej og vil blive forsynet fra et sted, som han ikke har forudset. Den, som sætter sin lid til Allah, vil finde Ham tilstrækkelig. Allah vil opnå, hvad Han sætter sig for, og Allah har fastsat et mål for alting. (surat al-ʿalaaq, vers 2 og 3)

Kvinden på arbejde i mediebranchen:

Det er tilladt for kvinder at arbejde i mediebranchen som vært eller som korrespondent eller lignende, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1. Hun skal bære hijab [altså dække håret] og dermed opfylde det, som Allah, Den Ophøjede, har beordret de troende kvinder til ved følgende vise ord: ”O du profet sig til dine hustruer, døtre og de troende kvinder, at de skal trække noget af deres overbeklædning ned over sig. (surat al-Aḥzaab, vers 59)
2. Arbejdet må ikke føre til, at hun kommer til at befinde sig i alene (khalwah) med mænd pga. af de negative konsekvenser, som dette kan føre med sig. Derfor har Allahs sendebud, må Allahs velsignelser og fred være med ham, forbudt (al-khalwah) med kvinder. Det er blevet berettet af Jabir, må Allah Den Ophøjede være tilfreds med ham: ”at profeten, må Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ’den, som tror på Allah og på den sidste dag skal ikke befinde sig alene med en kvinde, som ikke er sammen med en mandelig familiemedlem (mahram), i så fald vil den tredje være satan’.”

3. Hun må ikke rejse uden at have et mandligt familiemedlem (mahram) med sig. Hvis hun rejser uden (mahram) vil hun være syndig. Belægget for dette findes i beretningen af Abu Hurayra, må Allah Den Ophøjede være tilfreds med ham, som sagde: "at Allahs sendebud, må Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: 'Det er ikke tilladt for en kvinde, som tror på Allah og den sidste dag, at tage på en rejse, der varer en dag og en nat [24 timer], uden en (mahram).

Det er også blevet berettet af ibn ħabaas, må Allah Den Ophøjede være tilfreds med dem begge, at han havde overhørt profeten, må Allahs velsignelser og fred være med ham, sige: "en mand bør ikke isolere sig alene med en kvinde, uden at hendes (mahram) er med hende. Og kvinden rejser ikke undtagen med sin (mahram)". I den forbindelse sagde en mand følgende til ham, må Allahs velsignelse og fred være med ham: "O Allahs sendebud, min kone er taget til (ħaj), men jeg er optaget i den og den krig". Til det sagde han: "af sted tage på (ħaj) med din kone".

Ibn Hajar i sin kommentar til beretningen af Abu Hurayra siger: "dette er belæg for, at en kvinde ikke må rejse uden (mahram), og dette er der konsensus om med undtagelse af rejsen til mekka (al-ħaj) og (al-ħumrah) og migration fra ikke-muslimske lande (daar al-shirk).

Ibn ħaabidin, må Allah Den Ophøjede være ham nåde, har sagt: "den frie kvinde rejser ikke i tre dage uden en (mahram). Der er uenighed for det, som er mindre end tre dage. Det er blevet udtalt, at hun kan rejse sammen med retskafne og tillidsfulde personer (al-Saalihiiin)."

Visse lærde har tilladt kvinden at rejse uden (mahram), hvis ruten er tryk og sikker. Denne position er hvad Ibn Taymiyah har valgt, må Allah Den Ophøjede være ham nådig.

Det er nævnt, at Ibn Muflih al-ħanbali har sagt: "enhver kvinde, som er sikret tryk og sikkerhed, kan tage på (ħaj) uden (mahram)". Og han har også sagt: "at dette gælder for enhver rejse, hvor man er adlydende. Og dette har al-Karaabisii citeret al-Shaafiħii for at have sagt dette vedr. pilgrimsrejser udover den obligatoriske (ħaj al-tatawwuħ). Enkelte af sine følgere har sagt: "for dette og for enhver rejse, som ikke obligatorisk såsom besøgs- eller handelsrejse.

Man bør vide, at rejsen i disse specifikke tilfælde ikke kan være tilladt medmindre hendes ægtemand, hvis hun er gift, accepterer det. Ellers er accepten af de, som er ansvarlige for hende, nødvendig. Alt dette er på betingelse af, at hun opholder sig blandt tillidsfulde personer, således at døren til korrupsion bliver lukket. Og Allah ved bedre.

4. Det er også en betingelse, at hun taler med en naturlig stemme, uden at have en flirtende eller blid tone. Således at de med svage sjæle ikke skal blive tiltrukket af hende. Allah, Den Ophøjede, har sagt: "O profetens hustruer, I er ikke som de øvrige kvinder, hvis I frygter Allah, vil I lade være med at gøre jeres stemme blød, for ellers vil dem, hvis hjerter indeholder sygdomme, begære jer. Og lad jeres tale være sømmelig. (surat al-Aħzaab, vers 32)

Ibn Kathiir, må Allah Den Ophøjede være ham nådig, har sagt: "at disse er manerer, som Allah Den Ophøjede har beordret profetens, må Allahs velsignelser og fred være med ham, kvinder at fremvise. Dermed er de muslimske kvinder nødsaget til at følge dem i dette.

Dette vil sige, at hvis kvinden i hendes arbejde kommer i en af de ovenstående nævnte forbudte situationer, bliver dette arbejde forbudt for hende, og det bliver obligatorisk for hende at forlade det.

Må Allahs velsignelser og fred være med vores mester Muhammad samt sin familie og ledsagere.

Anden del: Det som er tilladt og forbudt indenfor informationsteknologi

Arbejdet indenfor informationsteknologi har en stærk forbindelse til arbejdet indenfor medieverden. Det skyldes, at begge felter har med teknologi at gøre, som (der) er fremkommet af teknologirevolutionen, som hele verden har været vidne til.

Dette felt har haft en stor påvirkning for den menneskelige udvikling. Det, som tidligere krævede flere dage eller flere uger eller endda mere end det, er nu muligt at gennemføre i løbet af meget kort tid takket være Allah den ophøjede, som har retledet den menneskelige hjerne til disse opdagelser.

Definition af informationsteknologi

Informationsteknologi er defineret som selve udarbejdelsen/udvikling af programmer, som servicerer virksomheder, institutioner, banker og forsikringsselskaber. Og samtidig hjælper den virksomheder til at strukturere deres arbejde og giver dem tidsbesparelser. Til dette kan tilføjes, at informationsteknologi er serviceydelser, som bliver ydet af eksperter, der hjælper virksomhederne til at fuldføre deres arbejde ved at levere programmer, der især bliver anvendt i computeren. Endvidere er den også med til at hjælpe virksomhederne, som søger profit, at udføre deres arbejde på kortere tid – uanset om de kræver renter eller ej. Den er også med til at hjælpe ingeniører virksomheder med at tegne mere præcist og detaljeret, og frembringe nye design, som bliver udstillet uanset om de er tilladte eller forbudte i henhold til Islams Lovgivning (al-Shari'ah)

Er det tilladt at udvikle it-programmer til banker, forsikringsselskaber mv.?

Det stillede spørgsmål her er: ”hvad er afgørelsen med hjemmel i den islamiske lovgivning, når det gælder arbejde indenfor disse felter, som ofte er i berøring med forbudte handlinger/funktioner/arbejde – såsom banker, forsikringsselskaber mv.?” Vil det f.eks. være tilladt for muslimske it-eksperter at udvikle programmer, som hjælper/servicerer banker og forsikringsselskaber, som beskæftiger sig med opkrævning af renter, til at drive deres forretning? Og er det f.eks. tilladt for dem at arbejde med at udbedre/udvikle det net, som er med til at forbinde disse virksomheder sammen, eller udføre reparationer/eftersyn på deres net? Og er det f.eks. tilladt at lave reklamer for dem, udsende disse reklamer eller markedsføre dem? Og er det tilladt at udarbejde internetsider for dem?

Til det siger jeg – og Allahs den ophøjede giver succes, og jeg spørger Ham den højtærede at lede mig på rette vej: En muslims arbejde i it-virksomheder er ligesom en lejekontrakt, hvor man forpligter sig til at gøre bidrag i det felt. Og det, som er stadfæstet hos de lærde, er, at det er tilladt for en muslim at arbejde hos en ikke-muslim, så længe at det ikke ydmyger ham, eller hjælper dem i fjendskab mod muslimerne, især hvis det har med krig eller salg af våben mv. at gøre.

Hvad angår leje af en muslim til at udføre arbejde indenfor de it-felter, som vi har nævnt ovenfor, er der to positioner blandt de lærde.

Den første position: Det er ikke tilladt. Dette er baseret på Maliki-, Shaafi'i- og Hanbalirets-skolen, samt de to imamer Abi Yusuf og Muhammad fra hanafirets-skolen – må Allah den ophøjede være dem alle nådig. For de har sagt, at det ikke er tilladt at udlejes til at udføre forbudte ydelser – såsom sang eller forlystelser, fordi de begge er forbudte. Sådanne kontrakter vil således være ugyldige, og

vedkommende fortjener derfor ikke sin løn. Ligesom det heller ikke er tilladt at udlejes til at transportere alkohol til den, som drikker det. Og ej heller transport af svin til den, som spiser det, fordi udlejningen her er baseret på ulydighed. Dets løn vil således være forbudt, fordi det har været med til at støtte ulydighed. Allah den mægtige og ophøjede har sagt: ”Samarbejd omkring det gode og gudsfrygt, og samarbejde ikke omkring ulydighed/syndighed og fjendskab, og vær gudfrygtige, for Allah straffer hårdt. Derfor har Allah den ophøjede forbandet ti, når det gælder alkohol. Deriblandt har Han, Den Ophøjede, nævnt den, som bærer den, og den, som den bliver båret til.

Den anden position: det er tilladt, og lønnen er ren. Denne position tilhører Imamen Abii Hanfiah – må Allah den ophøjede være ham nådig - som er fundet ved analogi af følgende udsagn: den, som lejer en bærer/transportør, som bærer/transporterer til ham alkohol, fortjener belønningen – altså lønnen for det arbejde. Og Imamen Muhammad i al-Jami’ al ṣaḥiḥ: ”lønnen vil være ren i henhold til Imam Abi Hanifas position.”

Imam Abu Hanifas bevis er følgende: selve det at bære det er ikke i sig selv syndig, hvilket ses i og med at det er tilladt at bære det for at hælde det ud og for at lave eddike ud af det, og derfor ikke i sig selv en del af synden, som er at drikke det, fordi det sker efter eget valg. Det at bære er ikke i sig selv afhængig af drikkeriet og er derfor udelukkende en årsag i sig selv, som ikke fører til en afgørelse – såsom at presse eller plukke vindruer. Og beretningen inkluderer bæreren, idet intentionen i det tilfælde er at bære for at drikke det, hvilket er syndigt. Indtægten herfra er dog makruuh.

Som du ser, omhandler uenigheden mellem flertallet af de lærde og imamen Abu Hanifah ikke udlejning af arbejde til at udføre det, som i sig selv er forbudt, såsom hor, at fløjte, at jamre eller at synge. For alt dette er ikke tilladt at udlejes til at udføre. Dette er position hos Malik, Al Shāfi’ī og Abu Hanifah samt hans to ledsagere og Abu Thawr.

Uenigheden omhandler derimod en handling som i sig selv er tilladt, men som kan sættes i forbindelse med noget, som enten er tilladt eller forbudt. For ikke at sige, at den handling bliver brugt til at udføre/opnå noget, som er forbudt. Denne juridiske uenighed er derfor, hvad vi søger at se nærmere på her. Der er derfor konsensus om, at ansættelse/udlejning til at udføre noget, som er forbudt i sig selv – såsom at begå hor eller ”at jamre” – er forbudt og lønnen deraf er ligeledes forbudt.

På baggrund af ovenstående vil jeg komme med følgende svar:

[Er det tilladt at handle med ikke-muslimer?](#)

Forretningsmæssig interaktion med ikke-muslimer er som udgangspunkt tilladt. Og belægget for dette findes i og med, at profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, og hans ledsagere havde forretningsmæssige forbindelser med jøderne i Madiinah i form af køb, salg, pantsætning mv., og at der er konsensus blandt de lærde om tilladelsen til at have forretning med ikke-muslimer. Derfor er arbejdet i sig selv tilladt [som udgangspunkt], så længe at det ikke har forbindelse til det, som er forbudt.

[Er det tilladt at være ansat hos en ikke-muslim?](#)

Hvad angår ansættelse hos en ikke-muslim, er det tilladt, så længe at det ikke fører til ydmygelse. For Imam Al Bukhari med sin beretningskæde (sanad) til Khabbaab, må Allah Den Ophøjede være ham nådig, som sagde: ” jeg var sanger, så jeg arbejdede hos al-’aṣ bin Wā’il. Beløbet til mig

hobede sig op hos ham, så jeg gik over til ham for at kræve det, hvortil han sagde: Jeg betaler dig ikke før du benægter troen på Muhammad. Hvorpå jeg svarede: Jeg sværger ved Allah, selvom den dag du dør og bliver oprejst kommer, vil jeg stadig sige nej. Til det sagde han: ”vil jeg da dø og blive oprejst?” Jeg svarede ham: ”ja. ” Og så sagde han: ”Jamen til den tid, vil jeg have både penge og børn, og så vil jeg betale dig. Så nedsendte Allah, Den Ophøjede, følgende vers: ”Så du dem, som benægtede vores tegn, og som sagde: ”jeg vil få penge og børn”.

Ibn Hajar har i sin kommentar til denne beretning sagt: ”han – altså imam al Bukhari – har deri nævnt beretningen om Khabab – som er muslim – der arbejdede for al ’aṣ ibn Wā’il - som er mushrik – i Mekka – som var på det tidspunkt dar al-harb (krigens område). Profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, overværede dette og udtalte sig ikke imod det. Og forfatteren har ikke nævnt, at denne tilladelse kunne være forbundet til en nødvendighed, eller at denne tilladelse skulle have været tilstede, inden muslimerne fik tilladelse til kæmpe mod al-mushrikin samt tage afstand fra dem, og inden forbuddet om at den troende ikke skal ydmyge sig selv. Al-Muhalab har sagt: ”De lærde anser dette som ildeset (makruuh), medmindre der er en nødvendighed”. I så fald er der to betingelser, som skal opfyldes: For det første skal arbejdet være inden for et felt, hvis handling er tilladt for muslimerne. For det andet skal ansættelsen ikke være til skade for muslimerne. Ibn al-Munīr har sagt: ”retsskolerne har samlet sig om, at beskæftigelse i deres forretninger er tilladt hos (ahl al-dhimma). Og dette betragtes ikke som en ydmygelse. Til forskel fra hvis han havde opvartet/tjent ham hjemme hos ham eller ved at ”eget” af ham. Og Allah ved bedre.

På baggrund af ovenstående kan vi sige, at det er tilladt for muslimerne at leje sig ud til en ikke-muslim for at udvikle programmer, som hverken medfører skade på muslimer, eller at det bliver anvendt i en handling, som er forbudt.

Er det tilladt at udvikle programmer/produkter, som kan anvendes til tilladte og forbudte handlinger?

Hvad angår beskæftigelsen for en muslim, som går ude på at udvikle programmer, som kan bruges til både det tilladte og det forbudte. Såsom reparation af computere, som anvendes i banker og forsikringsselskaber, eller reparation af elektrisk strøm, hvis det går ud ol. I disse tilfælde vil han ikke være syndig, fordi ansættelsen ikke er baseret på selve den forbudte handling, men er nærmere baseret på en handling, som grundlæggende er tilladt. Tilføj til dette, at disse arbejdsydelser kan anvendes til tilladt arbejde. Ligesom det også kan anvendes til forbudt arbejde. Afgørelsen baserer sig derfor på den naturlige/originale arbejdsydelse, som brugeren anvender. Belægget her er det faktum, at det er tilladt at sælge knive, som kan bruges i tilladte situationer, såsom at skære grønsager, kød mv. Der er ingen tvivl, når det kommer til tilladelse af dette. Ligesom det også kan bruges i skænderier/fjendskab blandt mennesker, og til gyde de uskyldiges blod. Dette er absolut forbudt, og der ingen tvivl omkring forbuddet, eller er det bliver anset som et af de helt store/alvorlige synder.

Hvad hvis programmet/produktet anvendes til forbudte handlinger?

Ansættelse, som medfører udvikling af programmer, som anvendes i forbudte handlinger, såsom programmer til beregning af rentesregning, anser jeg som værende forbudt, og det er også forbudt at få løn for det. Således er lønnen, som man får ved udførelsen af det forbudte arbejde, forbudt. Dette er understøttet af majoriteten, som forklarer, at dette arbejde anses for at støtte udførelsen af syndige handlinger.

Jeg hælder mod afgivelse af en dispensation, men kun når det er nødvendigt. Dette skyldes at udvikling og programmering i sig selv ikke er syndigt, selv hvis det bliver anvendt til at beregne rentesberening. Dette er fundet ved analogi til et udsagn af imam Abu Haniifah, må Allah være ham nådig, som anser det for tilladt at sælge druer til en person, som ønsker at presser druerne til vin, netop fordi at aftalen/kontrakten ikke er baseret på produktion af vin, som er forbudt i sig selv. Det var derimod baseret på salg af druer, som i sig selv er tilladt. Ligeledes vil dette også gælde her, hvis aftalen/kontrakten ikke er baseret på beregning af rentesregning, men var i stedet baseret på blot udvikling af programmer. Nødvendighed her skal forstås anderledes, end hvad vi tidligere har defineret - som går under den religiøse nødvendighed med dets juridiske betingelser. Men nødvendighed mener jeg her det, som fører den muslimske arbejder til tydelig pinagtighed, eller til uenighed/uoverensstemmelse mellem arbejdsgiveren, som kan føre til et dårligt forhold mellem arbejdsgiveren og arbejdstageren, som kan i sidste ende føre til, at den muslimske arbejder bliver fyret. Hvor det er svært at finde et nyt arbejde, især i disse lande, hvor arbejdsløsheden er stigende.

[Er det tilladt at udføre arbejde for en arbejdsgiver, der er med til at skade muslimerne?](#)

Det er ikke tilladt for en muslim at udforme en kontrakt, hvor han binder sig til at udføre teknisk eller militært arbejde hos en side, hvor det sandsynligt, at de vil bruge det imod muslimerne. Eller hos en side der allerede er en krig mod muslimer. De lærde har udtalt, at det ikke er tilladt for muslimerne at sælge til krigsnationen krigsudstyr, våben og alt andet, som de kan bruge imod muslimerne. Og Allah ved bedre.

Må Allahs velsignelser og fred være med vores mester Muhammad, sin familie og sine ledsagere.

Tredje del: Det som er tilladt og forbudt indenfor indløsning af checks

Der er i de vestlige lande udbredt visse butikker, som er specialiseret i indløsning af checks imod at tage et beløb for det. De, som ofte anvender disse butikker, er personer, som ikke er i stand til direkte at handle med pengeinstitutter pga. retslige forhold såsom opholdstilladelse mv. Disse butikker opkræver for deres service et bestemt beløb, som bliver trukket fra det indløste beløb. Spørgsmålet er så nu, hvordan forholde den islamiske lov sig til dette?

Til det siger jeg – og succes er alene fra Allah.

Er det tilladt at opkræve et beløb for indløsning af checks?

Denne service er udbredt i de vestlige lande pga. at dets store vigtighed, og det store tidsbesparelser til de, som benytter sig af det. Mange af dem, som benytter sig af disse specielle butikker, er i besiddelse af en check, som de ikke kan indløse i pengeinstitutter, fordi de ikke besidder en bankkonto. Så indløser disse specielle butikker checken, og opkræver et bestemt beløb deraf for den service, som de yder.

Den, som reflekterer over denne proces, vil opdage, at der ofte vil være tre scenarier, som har forskellige afgørelser afhængig af deres juridiske placering.

Det første scenarie: Den, som ejer checken, lejer/betaler en anden person til at tage i banken for at indløse checken. Denne person, vil så efterfølgende modtage et på forhånd aftalt beløb, som betaling for hans ydelse, hans tid og omkostninger. Dette scenarie er tilladt, der er ikke noget i det, som forhindrer tilladelsen.

Det andet scenarie: at man afgiver checken til en person, som ikke er ansat eller har dette som beskæftigelse, og som får et bestemt beløb eller en procentdel for at udløse checken på vegne af ejeren. Dette er forbudt, fordi dette anses som værende rente (riba). Og der gøres ikke forskel - både den, som giver, og den, som modtager, er syndige i dette.

Det tredje scenarie: Dem, som ønsker at indløse checks, besøger specielle butikker, som er opstået med henblik på at tilbyde finansielle serviceydelser til de, som ikke er i stand til at handle med pengeinstitutter, fordi de ikke har en konto eller andre årsager, mod at opkræve et bestemt beløb/procentdel af checkens sum.

Dette scenarie kræver en nærmere analyse:

Ved nærmere analyse af den ulige fordeling, der er mellem det, som ejeren af checken får, og det beløb, som står skrevet på checken, vil dommen være et forbud, fordi denne form går ind under vekseldefinitionen (Sarf). En gyldig vekselse kræver opfyldelse af to betingelser: 1) at det sker fra hånd til hånd (yadun bi yad) [altså at handelen bliver gennemført med det samme, så både køber og sælger modtager hhv. den aftalte købs- og salgsværdi] og 2) med samme værdi (Sawaáan bi sawaa´), som profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, har påbudt.

Den, som kigger nærmere på denne forretning, og hvad der kræves, når man driver sådan en forretning og samtidig udelukker, at hensigten bag forretningen er at opkræve renter, vil nå til den afgørelse, at denne forretningstype er tilladt. Det skyldes, at beløbet, som bliver opkrævet og trukket fra checkens beløb, er betaling for den serviceydelse, som forretningsindehaveren har ydet til

checkens ejer, altså en løn, som er forbundet til den ydelse, som bliver leveret. Dertil skal man tilføje butikkens omkostninger, og fastlåsning af butikkens ejer til at drive denne forretning. Vigtige detaljer, som bør tages med i betragtningen, hvis vi ønsker, at disse serviceydelser skal fortsætte.

På denne baggrund er jeg tilbøjelig til at tillade denne forretningstype, fordi den hører under definitionen for udlejning. Og jeg ser intet galt deri, uanset om betalingen sker som et fast beløb, eller som en andel af checkens værdi, fordi dette er rimeligt mht. begge parter.

Det siges også, at indløsning af check er præcis det samme som at veksle, derfor vil man være tilbøjelig til at spørge: hvad så med profetens, Allahs velsignelser og fred være med ham, ord om (sawaáan bi sawaa´)? Til det svarer jeg, at jeg er af den overbevisning, at denne forretning ikke er helt det samme som at veksle, idet denne forretning har flere sider. På den ene side er det lig med at veksle, og på den anden side er som en overførsel. Dette på trods af betingelsen om lighed – hvad angår type, værdi, tid, udskydning, kvalitet – er et krav for en gyldig væksel og overførsel. Dette er også taget med i vores betragtning, fordi det som tages fra beløbet på checken, som bliver udløst, bliver anset som betaling for en ydelse, som forretningsindehaveren tilbyder. Således at han kan betale udgifterne til forretningen, som har specialiseret sig indenfor denne forretning, og som ejeren har låst sig selv i og med, at han driver denne forretning. Derfor anses betaling ved indløsning af check ikke som rente (riba), uanset om vi anser det som værende væksel eller overførsel.

Derfor er der intet i vejen for at opkræve denne andel, hvis Allah Den Ophøjede vil det, og Allah Den Højtærede og Ophøjede er mere vidende.

[Er det tilladt for ejeren af checken at indløse den?](#)

Men hvad angår det andet spørgsmål i denne sag, som omhandler den, som ejer checken, og som ikke er i stand til at indløse den direkte i bankerne pga. en gyldig årsag. Vil afgørelsen være den samme - altså tilladt, når denne person søger denne forretningstype pga. af sit behov for penge?

Til det siger jeg: denne problemstilling vil ikke påvirke tilladelsen for denne serviceydelse, fordi det, som forhindrede ham i at indløse checken, ikke er en naturlig bestanddel i indløsning af checks. Men er noget, som ligger udenfor.

Til det tilføjes, at butiksejeren ikke påkræves at gennemskue, hvilke forhold der ligger til grund for deres handel, og det er heller ikke påkrævet, at han påbegynder en større undersøgelse for at kende deres situation. Og lad det være sagt, at myndigheder agerer i forhold til disse stakler på en måde, som er i strid med (al-shariiĥah), derfor er der ingen grund til at belaste dem yderligere med ekstra kontrol og overvågning fra medarbejdere, der er beskæftigede i vækselbranchen. Det skal dog siges, at vi ikke må skjule og hjælpe en person, som vi med sikkerhed ved, har begået en kriminell handling. Jævnfør Allahs Den Ophøjedes Ord: ”samarbejd omkring det gode og gudsfrygt og samarbejd ikke omkring synder og fjendtlighed, og frygt Allah, for Allah straffer hårdt”.

Og Allah Den Ophøjede ved bedre, og må Allahs velsignelser og fred være med vores mester Muhammad, og sin familie og ledsagere.

Fjerde del: Det som er tilladt og forbudt indenfor restaurantbranchen:

Det forekommer, at en muslim ansættes i restauranter, som ligger udenfor de islamiske områder, og som ofte servere alkohol og svinekød.

Er der noget i vejen med, at man arbejder for disse restauranter? Og skal man kræve af ejeren af restauranten, at man ikke direkte kommer i kontakt med disse forbudte elementer?

Til at starte med er det vigtigt at pointere, at forbuddet mod svinekød og alkohol er blandt de afgørelser, som der ikke er tvivl om, og som der er konsensus om. Teksterne nævner forbuddet i både Koranen og de profetiske beretninger. Derfor er både lærde og menige bekendt med dette. Allah, Den Ophøjede, siger: ”Han forbyder jer selvdøde dyr, blod og svinekød samt det, hvorpå der er udtalt en andens navn end Allahs. Men hvis nogen bliver tvunget, uden at gøre det af lyst eller for at overtræde forbuddet, da begår han ingen synd. Gud er Tilgivende og Barmhjertig.” [sural al-Baqarah, vers 173)

Den Højtærede og Den Ophøjede siger: ” Selvdøde dyr, blod og svinekød er jer forbudt, samt det, hvorover et andet navn end Guds er udtalt; det, der er dødt ved kvælning eller slag; det, der er styrtet, stanget ihjel eller halvvejs ædt af rovdyr, med mindre I får skåret halsen over på det; og det, der er slagtet på en offersten; og at I kaster lod med pile om fordelingen. Det er gudløst. I dag har de, der er vantro, opgivet håbet over for jeres religion, så frygt dem ikke! Frygt Mig! I dag har Jeg fuldkommengjort jeres religion for jer og fuldbyrdet Min Nåde over jer. Jeg finder velbehag i overgivelsen til Gud som religion for jer. Dog, hvis nogen af sult og uden at tilstræbe synd bliver tvunget; - Gud er tilgivende og barmhjertig.” (sural al-Maa'idah, vers 3). Endvidere siger Allah, Den Ophøjede: ”Han har kun forbudt jer selvdøde dyr, blod og svinekød, samt det, hvorover et andet navn end Guds er udtalt. Hvis nogen imidlertid bliver tvunget, uden at gøre det af lyst eller for at overtræde forbuddet; - Gud er Tilgivende og Barmhjertig.” (sural al-Nahl, vers 115)

Og Allah, Den Ophøjede siger også: ”Sig: "I det, der er blevet mig åbenbaret, finder jeg intet, der er forbudt for nogen at spise, bortset fra selvdøde dyr, blod, der er flydt ud og svinekød; for det er urent - samt noget gudløst, hvorover et andet navn end Guds er udtalt." Bliver nogen imidlertid tvunget, uden at begære det og uden at ville begå en overtrædelse; - din Herre er Tilgivende og Barmhjertig.” (sural al-An'aam, vers 145)

Ovenstående er de vers i Koranen, som omhandler svinekød. Hvad angår alkohol, så siger Allah, Den Ophøjede: ” De spørger dig om vin og hasardspil. Sig: "Ved begge dele er der alvorlig synd, men også nytte for menneskene. Det syndige ved dem er dog mere alvorligt end deres nytte." De spørger dig om, hvad de skal give bort. Sig: "Hvad I har tilovers." Således gør Gud tegnene tydelige for jer. Måske vil I [begynde at] reflektere.” (sural al-Baqarah, vers 219). Og Allah siger: ” I, der tror! Vin, hasardspil, offersten og orakelpile er urent og af Satans værk. Undgå det! Måske vil det gå jer godt!” (sural al-Maa'idah, vers 90)

Allah, Den Ophøjede, siger også: ” Ved vin og hasardspil ønsker Satan kun at stifte fjendskab og had mellem jer og at afholde jer fra ihukommelsen af Gud og fra bønnen. Vil I holde inde?” (sural al-Maa'idah, vers 91)

Og i en beretning af Omars søn, må Allah være tilfreds med dem begge, om profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, der siger: ”Allah forbander alkohol, og den, som drikker det; og den, der skænker det; og den, som sælger det; og den, som køber det; og den, som presser det; og den, som det bliver presset for; og den, som bærer det; og den, som den bliver båret til/for; og den, som lever af det. (Sahih al-Bukhaari)

I en anden beretning af Jabir ibn ʿabdullah, må Allah være tilfreds med dem begge, siger han, at han hørte profeten, Allah velsignelser og fred være med ham, sige i det år Mekka blevet åbnet: ”Allah og profeten har forbudt salget af alkohol, svinekød, statuer samt selvdøde dyr.

Ibn al Munzir, må Allah Den Ophøjede være ham nådig, sagde: ”Der er konsensus om, at salg af alkohol ikke er tilladt, og der er konsensus om, at både salg og køb af svinekød er forbudt.”

På baggrund af ovenstående er det forbudt at arbejde i restauranter, som servere eller sælger svinekød eller alkohol, især hvis den muslimske person er direkte involveret i servering, transportere, produktionen eller salg af disse forbudte elementer. Og i forlængelse af dette vil ansættelsen være forbudt, og det vil også være forbudt at nyde godt af indkomsten.

Men hvis personen stiller ejeren af restauranten som betingelse at undgå enhver direkte kontakt med disse forbudte elementer, vil det være tilladt for at fortsætte på jobbet, selvom det vil være ildeset (karaahah tanziihiyah). Og det vil, hvis Allah vil det, ikke være syndigt for personen, så længe at han i sit hjerte har aversion over salget og servering af det. Og det vil stadig være bedre for ham at finde et andet job, således at han undgå det tvivlsomme, og for at være helt fri for at falde i det forbudte, når det gælder sin religion og ære.

Hvad angår den person, som har vanskeligheder ved at finde en anden tilladt indtægtskilde, selvom han har søgt efter det; og som ikke kan finde et andet erhverv end at servere svinekød og alkohol i restauranten; og som muslimerne ikke kan hjælpe; og som har ikke en formue, som han kan leve af; og hvis ophold i disse områder skyldes islamiske juridiske nødvendigheder (al daruuriyyaat al-sharʿiyyah). I sådan et tilfælde vil der dispenseres, således at han kan fortsætte sit arbejde, indtil han finder et nyt arbejde på betingelse af, at han har aversion for dette i sit hjerte. Han skal også trække fra sin løn den andel, som svarer til lønnen for det forbudte arbejde, som han var involveret i.

Er der noget i vejen for, at personen arbejder i indledende faser i tilberedning af maden, såsom forberedelse af grønsager og andre vigtige ingredienser i madlavningen, som kan evt. bruges til tilberedning af forbudt mad eller ikke-forbudt mad?

Svar: Der er intet galt i, at den muslimske arbejder forbereder tilladt mad eller forbereder de ingredienser, som er tilladte, og som bruges i madlavningen. Og denne tilladelse vil ikke blive berørt af, hvis de forberedte ingredienser senere bliver anvendt til tilberedning af forbudt mad. Den strengeste position, der vedrører den muslimske person, som bliver ansat til at udføre dette slags arbejde er, at det er ildeset (karaahah al tanziihiyah), især hvis personens hjerte viser aversion for de forbudte arbejdsopgaver.

Er der noget i vejen for, at personen arbejder som opvasker, uanset om det, der bliver vasket, er blevet brugt til spisning af det tilladte eller spisningen af det forbrugte?

Hvis muslimeren bliver ansat til at tage opvasken – gryder, tallerkner, glas og bestik mv. – som er blevet brugt til at spise eller drikke det forbudte af, vil svaret være som følgende:

- a. Udgangspunktet er, at muslimeren bør undgå de restauranter, hvor ulydighed overfor Allah Den Ophøjede viser sig, hvis det er muligt at finde et andet job, idet muslimeren ellers vil deltage/samarbejde omkring ulydighed. Og Allah. Den Ophøjede, siger: ”samarbejd om det gode og gudsfrygt og samarbejd ikke omkring synder og fjendtlighed. Frygt Allah, for Allah straffer hårdt.” (surat al-Ma’idah, vers 2)
- b. Hvis det viser sig, at det ikke er muligt at finde en alternativ indtægtskilde, vil personen i det tilfælde være undskyldt, og der vil være intet i vejen for, at han vasker op de ting, som enten er blevet brugt til tilberedningen eller servering af svinekød. Ligesom det vil intet være i vejen for, at personen vasker glas, som er blevet brugt til at drikke alkohol af. Begge dele skal ske, således at vasken af disse gryder, tallerkner, bestik og glas sker samtidig med, at man frembringer intentionen om at vaske dem for urenheder. Og Allah, Den Ophøjede, ved bedre.

Vær opmærksom på, at en, som bærer alkohol for at hælde det ud eller for at lave det om til eddike, ikke begår en synd med den handling. Det skyldes, at selve det at bære ikke er en synd/ulydighed, undtagen hvis det er for at drikke det. Og på dette byggede imamen Abu Hanīfah sin analogi. I ”al-Dar al-mukhtaar” nævnes: ”det er tilladt for ham at bære på vegne af en (dhimmi) alkoholen selv eller på et dyr [transportmiddel], dog ikke at presse det, for det vil være at begå synden/ulydigheden i sig selv.

Ibn ‘abidīn siger i sin ‘Haashiyah’ [kommentar] på ‘al Dar al-mukhtaar’: Al-Zayḡaliy sagde: ”dette er hans, altså imam Abu Hanīfas position, og de to sagde – altså de to ledsagere abu Yusuf og Muhammad – at det er ildeset (makruuh), fordi profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, forbandede ti, som kom i berøring med alkohol. Deriblandt den, som bærer den. Hans bevis på dette er, at selve ansættelsen til at bære, er hverken en ulydighed og heller ikke en årsag dertil. Selve ulydigheden kræver ved en bevidst aktør. Selve det at bære er ikke ensbetydende med, at man drikker det, for i princippet kunne årsagen være, at man havde til hensigt at hælde det ud eller lave det om til eddike. Det samme gælder, hvis personen er blevet ansat til at presse vindruer eller til at plukke dem. Beretningen omhandler den situation, hvor formålet med at bære er at begå en synd/ulydighed – nemlig at drikke det... Til sidst tilføjer han: ”dette bygger på analogi (qiyas), og de to ledsageres position bygger på (istihsaan) [en mere dybdegående analyse end analogi].

Derefter siger al Zayḡaliy: ”og på baggrund af denne uenighed vil man konkludere, at hvis han lejer sit dyr til ham (al-dhimmi) mhp. at transportere alkohol, eller hvis han ansættes til at passe på grise, vil indtægten af dette være ren/tilladt og hos dem, vil det være ildeset (makruuh).

Imam Al-Nawawi sagde: ”det er tilladt at blive ansat til at udføre straffene for (al-Had) (en bestemt straf, som gives for en given handling) og gengældelse (al-qisas) [en straf, der afspejler den begåede handling], og for at flytte selvdøde dyr til lossepladsen, og vinen til det sted, hvor det bliver hældt ud. Men det er ikke tilladt at flytte vin fra hus til hus og heller ikke de øvrige forbudte nydelser/ting såsom fløjteinstrumenter og jamren (al-niyaahah). Og ligesom det er forbudt at modtage løn for dette, er det også forbudt at betale andre løn for dette.

Oplever en person at indtjeningsmulighederne er begrænset, idet personen ikke kan finde andet arbejde, og ikke har en formue, som han kan leve af og samtidig anser myndighederne vedkommende som værende uberettigede til at modtage sociale ydelser [passiv forsørgelse]. I dette tilfælde kan man med rette sige, at alle alternative indtægtsmuligheder er ikke-eksisterende for vedkommende. I sådan et tilfælde vil vedkommende blive opfattet blandt de personer, som befinder sig i en nødsituation, dog på betingelse af, at personens ophold i disse områder/lande er i henhold til islamiske juridiske nødvendigheder (al-daruuriyyaat al-sharġiyyah). Hvis disse betingelser er opfyldt, vil afgørelserne for personer i nødsituationer være gældende for denne person. Og i nødsituationer vil nødvendighederne medføre tilladelse af det ellers forbudte. På trods af dette skal vedkommende som tidligere nævnt under opvasken frembringe intentionen om, at rengøre disse gryder, tallerkner mv. for urenheder.

Man bør også bemærke, at dispensationerne, som bliver givet i nødsituationer, eller pga. nødvendige behov, er forbundet til årsagerne for muslimens ophold i ikke-muslimske lande – altså hvorvidt der findes et alternativ til opholdet i disse lande. Det er nemlig sådan at for at kunne tage dispensationerne, skal visse betingelser være opfyldt. Endvidere bliver dispensationerne givet for en begrænset omfang, hvor det stadig vil være forbudt at gå mere end hvad der netop er nok til at dække de behov, som anses for værende nødvendige (tuqadar biqadrihaa)

Imam al Juwayni, må Allah Den Ophøjede være ham nådig, sagde: ”konklusionen er, at hvis vi anser et generelt behov for samtlige mennesker for værende den samme som for den nødlidende person og dermed tillader det, som hos normale omstændigheder vil være forbudt, vil det stadig være forbudt at gå mere end højst nødvendigt med henblik på at få mere eller for at leve mere luksuriøst.

[Vil afgørelsen være forskellig afhængig af jobfunktionen i disse restauranter, altså hvorvidt vedkommende arbejder i revisionen, rengøring, servering eller vagt mv.?](#)

Der er ingen tvivl om, at afgørelsen vil variere afhængig af jobfunktionen i disse restauranter. Den, som tilbereder svinekød eller servere det til kunderne, er i direkte kontakt med det forbudte. Og det gælder også for den, som servere alkohol, jf. profetens, Allahs velsignelser og fred være med ham, ord: ”Allah har forbandet alkohol, og den, som drikker det, den, som skænker det, og den, som sælger det, og den, som køber, og den, som presser det, og den, som det bliver presset for, og den, som bærer det, og den, som den bliver båret til, og den, som lever af det.

Således at den, som udfører en af ovenstående handlinger, vil begå en af de store synder, fordi vedkommende vil være i direkte kontakt med det forbudte. Synden her vil også være gældende for revisoren, fordi han er ansvarlig for regnskaberne, og for kontrollen af dem, og fordi han anses som den juridiske rådgiver til ejeren af forretningen. Dette er til forskel fra en stilling som vagt for en restaurant eller for den, som rengør stedet. Arbejde indenfor disse to jobfunktioner er ildset (makruuh), og er derfor ikke forbudt, fordi jobfunktionen adskiller sig fra tilberedning af svinekød eller servering af alkohol, hvor man vil være i direkte kontakt med alkohol.

Det, som er mest tilfredsstillende for Allah, Den Ophøjede, og som er mere forsigtigt, er at søge efter andet arbejde, hvor tvivl ikke eksisterer. Det er berettiget af ġamaar bin yaasir, må Allah Den Ophøjede være tilfreds med ham, at profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ”det tilladte er tydelig, og det forbudte er tydelig, og i mellem disse to er der det tvivlsomme. Den, som undgår det, vil opleve at det bliver til beskyttelse af hans religion. Og den, som falder deri, vil

være tæt på at blive involveret i de store (synder). Ligesom hyrden, som bevæger sig nær det beskyttede/lukkede område, og er tæt på at bevæge sig ind på det. Enhver konge har et beskyttet område”

Det er blevet berettet af al-Nuġmaan bin Bashiir, at profeten, Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ” Det tilladte er tydelig, og det forbudte er tydelig, og imellem disse to findes det tvivlsomme, som mange mennesker ikke kender til. Den, som undgå det tvivlsomme, beskytter sig selv og sin religion. Og den, som lader sig involvere i det tvivlsomme vil falde i det forbudte. Ligesom hyrden, der græsser omkring det beskyttede/lukkede område, og er tæt på at bevæge sig ind på det. Enhver konge har et beskyttet område, og Allahs beskyttede område er de ting, som Han har forbudt. I kroppen findes et stykke kød/organ, hvis det er sundt, vil det medføre, at hele kroppen vil være sund, og hvis det er korrupt, vil hele kroppen være korrupt. Dette [stykke kød/organ] er hjertet.

[Er det tilladt for en muslim at begynde at opkøbe disse forretninger, hvis vedkommende adskiller det forbudte mad og drikke ved at føre et særskilt regnskab for disse, og ved at ansætte en ikke-muslim til at varetage denne del af forretningen og ved at komme af med den indtjening, som kommer deraf?](#)

Det er ikke tilladt for en muslim at åbne en forretning, hvori der findes en særskilt afdeling, som sælger forbudt mad og drikke, selvom denne afdeling bliver varetaget af en ikke-muslim og har sit eget særskilt regnskab og selvom ejeren kommer af med den indtjening, som kommer deraf.

Dette er positionen for de fleste lærde. Og forbuddet mod salg af alkohol og svinekød er blevet berettet i flere tydelige og troværdige kilder. Deriblandt sendebuddets, Allahs velsignelser og fred være med ham, ord: ”hvis Allah forbyder et folk at spise eller drikke noget, vil det også være forbudt for dem at sælge det.”

Og han, Allahs velsignelser og fred være med ham, sagde også: ”Allah har forbudt jer salg af selvdøde dyr, blod, alkohol og svinekød.”

Imam Abu Haniifah, må Allah være ham nådig, har den position, at hvis en muslim ordrer eller giver en fuldmagt til en ikke-muslim (dhimmi) til at sælge eller købe alkohol, vil det være gyldigt, fordi den fuldmægtiges handling er baseret på, at det som han har fået fuldmagt til, allerede bliver udført af ham. Ifølge ham bliver fuldmagten her afgivet pga. af kompetencen/egnethed hos den fuldmægtige og ikke pga. at han derved kan handle på vegne af ejeren. Hans to ledsagere - Abu Yusuf og Muhammad - er dog uenige med ham i dette, og de har sagt: ”det er ikke tilladt, fordi den fuldmægtige handler på vegne af ejeren. Derfor anses den fuldmægtiges involvering [i det forbudte] at afspejle på lige fod ejerens involvering. Og ligesom der ikke er en bemyndigelse for den muslimske ejer til hverken at sælge eller købe det, er der heller ingen bemyndigelse til repræsentanten, selv hvis repræsentanten er ikke-muslim.

Positionen hos majoriteten og de to ledsagere vejer tungest/dominerer her pga. de flere beviser, som viser, at det er forbudt af sælge det forbudte, idet der ikke gøres forskel på hvorvidt sælgeren er muslim eller ikke-muslim. Dette indikerer, at ikke-muslimer vil blive stillet til ansvar for den islamiske lovs forgreninger [såsom salaah, faste mv.] i det hinsides, men de vil ikke blive påbudt [af myndighederne] overholdelse af disse i denne verden pga. deres benægtelse og deres stædighed.

På baggrund af ovenstående ser jeg, at det ikke er tilladt at sælge det forbudte, fordi de ikke er nødsaget til det, fordi den religiøse forsigtighed/afskærmning hos mange af de bosiddende muslimer i disse lande er [allerede] svag, og fordi de [uden noget] allerede involverer sig direkte i mange ting, som er forbudte. Enten forsøger de at luske sig uden om reglerne eller i flere tilfælde er de rent ud ligeglade.

Den, som er blevet forsynet penge af Allah, Den Ophøjede, og derfor er i stand til at åbne en forretning, vil ikke blive nødsaget til at tjene ekstra på noget, som majoriteten af de lærde har forbudt. Hvis vi dispenserer for den nødlidende, således at vedkommende kan arbejde i visse stillinger, selvom det som udgangspunkt er forbudt, så sker det i ekstreme nødsituationer, som vi tidligere har nævnt følgende betingelser for:

- a) Hans ophold i ikke-muslimske lande skyldes årsager, som opfylder den islamiske lovs betingelser for nødvendighed, eller er forårsaget af ekstreme behov, som medfører, at det alligevel falder ind under nødvendigheder uanset om det er generelt eller specifikt. Det vil sige, at hvis personens ophold skyldes et ønske om at få mere af denne verden, og for at nyde af dets goder, og for leve luksuriøst deraf, vil vedkommende ikke blive betragtet som værende nødlidende, og derfor vil arbejdet i disse stillinger være forbudt for ham.
- b) Han skal søge oprigtigt og seriøst efter andet arbejde, som vil være fri for det forbudte, eller i det mindste er mindre involveret i det forbudte end sit tidligere arbejde, idet ondskab/det dårlige varierer i grader. Allah, Den Ophøjede, siger: ”Den, som har gjort et støvgrans vægt af godt, vil få det at se, og den, som har gjort et støvgrans vægt af ondt, vil få det at se” (surat al-Zalzalah, vers 7 og 8).
- c) Han skal have aversion i sit hjerte for dette forbudte arbejde og have had til det dybt i sig selv/sit hjerte. Desuden skal han være utilfreds med det og ikke søge at få mere af det. Endvidere skal han være utilfreds med dem, som er involveret i det. For Allah, Den Ophøjede, siger: ”støt jer ikke til dem, der har været uretfærdige, for så vil ilden tage fat i jer. (surat Huud, vers 113). Og Allahs sendebud, Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ”den af jer, som ser en afskyelig/ond handling, skal ændre det med sin hånd. Hvis det ikke kan lade sig gøre så med sin tunge. Hvis det ikke kan lade sig gøre så i sit hjerte. Og dette er den svageste tro”.
- d) Han skal tage fra sine arbejdsindtægter, hvad der svarer til indtjeningen af det forbudte arbejde, som han var involveret i, og give det til velgørende formål med intentionen om at ville gøre sig fri for uren indtjening. Han bør dermed ikke give pengene ud med intentionen om at få belønning for det, for der er ingen belønning forbundet til dette. Allahs sendebud, Allahs velsignelser og fred være med ham, har sagt: ”Allah er ren, og tager kun imod det rene”.

Når vedkommende har gjort sig fri af den urene indtægt, må han gøre nytte af den, som er tilbage, fordi den vil – hvis Allah Den Ophøjede vil det – være ren i form af aflønning for tilladt arbejde.

.....

Mange mennesker er i mange henseender letsindede, således at deres islamiske karakter er gået tabt, når de begår de destruktive ildesete handlinger og de skadelige synder. På samme tid ser vi, at jøderne er påpasselige omkring deres kvarterer, deres tilbedelsessteder [synagoger] og deres hovedbeklædning [kalotter]. De har også holdt fast, på trods af de menneskeskabte love og dyr

velfærdsorganisationer, på deres detaljerede/præcise slagtningsritualer af deres kvæg og fugle. Derfor har de kunnet opretholde deres [religiøse] karakter. Endvidere har de været i stand til at bygge en stat og udvide deres magtbeføjelser til forskellige nationer.

Hvornår begynder vi [muslimer], at tage vare på vores overbevisning, således at Allah vil tage vare på vores karakter?

Må Allahs velsignelser og fred være med vores mester Muhammad, og sin familie og ledsagere. Lovprisning tilkommer Allah, Verdenernes Herre.

Skrevet af
Phd. Muhammad Fouad Albarazi
Formand for Det Islamiske Forbund i Danmark
Medlem i gruppen for lærde af Den Islamiske Lov.

På dansk af oversættelsesgruppen

Bemærk: Fodnoter samt kilder til det skrevne findes i den arabiske udgave, som vi henviser til i tilfælde af, at man ønsker at gå i dybde med det skrevne.